

Jaarverslag 2019

BankGiroLoterij

– SINDS 1961 –

2019

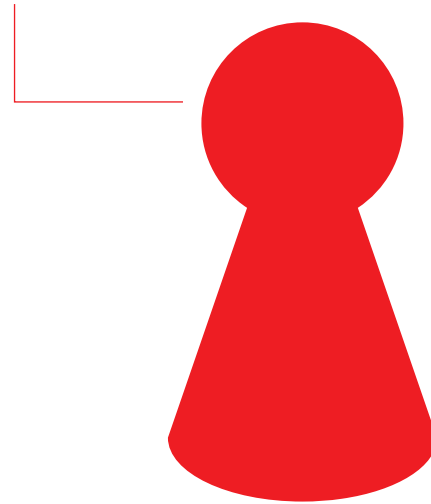
Jaaroverzicht

966.287 loten in december

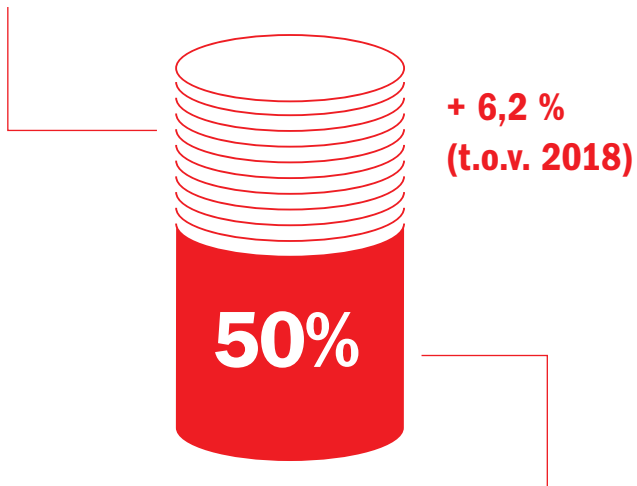

1.765.498 prijzen

67 culturele partners

€ 168.699.568 inleg

€ 84.349.784 afdracht

2002 – 2019:

**1,1 miljard
euro**

voor culturele partners

Jaarverslag 2019

BankGiro Loterij

Missie

De BankGiro Loterij is de cultuurloterij van Nederland.

Wij steunen partners die werken aan cultuur en behoud van cultureel erfgoed.

Wij werven fondsen voor onze partners en geven bekendheid aan hun werk door het organiseren van een loterij.

Met de eerste editie van de BankGiro Loterij ZomerConcerten ontvangt Het Concertgebouw in de Grote Zaal meer dan 80.000 muziekliefhebbers. Een kwart van de bezoekers is deelnemer van de loterij.

Inhoud

Voorwoord voorzitter Raad van Commissarissen – Laetitia Griffith	4
Voorwoord directievoorzitter – Boudewijn Poelmann	5
Het jaar van de BankGiro Loterijvips	6

Hoofdstuk 1 – Onze partners

Het Goed Geld Gala 2020	10
Verdeling van de gelden: de criteria	12
Onze bijdrage aan cultuur	14
Extra projecten	28
De Lelie bloeit door winst Molenprijs 2019	30
BankGiro Loterij Fonds	31
Eenmalige schenkingen	32
Stedelijk Museum Schiedam wint Museumprijs 2019	34
Onze partners op de kaart	35

Hoofdstuk 2 – Prijzen en belevenissen

Prijzenpot naar recordhoogte	36
Beleef meer met de BankGiro Loterij	40

Hoofdstuk 3 – Werven en informeren

Groei deelnemers, groter aanbod cultuur	42
Onze ambassadeurs	47

Hoofdstuk 4 – Onze organisatie

Zo werken we aan onze missie	48
Cijfers van de BankGiro Loterij	54
Cijfers partners BankGiro Loterij	55
Fondsenwerving als hoofddoelstelling van het kansspelbeleid	57
Onderdeel van een grote familie	59

Cover

Met de projectie van Vermeers meesterwerk 'Meisje met de parel' verwelkomt het Mauritshuis in november 371 deelnemers van de BankGiro Loterij tijdens een exclusieve avondopenstelling.

Divers en inclusief

Iedereen welkom

Een thema dat mij na aan het hart ligt, levert inmiddels ook een interessante discussie op in de kunstwereld: vergroten van diversiteit en inclusiviteit. Hoe geef je meerdere perspectieven weer bij een tentoonstelling? Hoe ben je als museum zo relevant en inclusief mogelijk? Het Stedelijk Museum Schiedam, winnaar van de BankGiro Loterij Museumprijs, is een mooi voorbeeld van een publieksvriendelijk museum. Zij streven ernaar dat iedereen zich welkom voelt.

Reflectie en inspiratie

Cultuur verrijkt en verdiept. De BankGiro Loterij streeft ernaar om zo veel mogelijk mensen, en zeker onze deelnemers, in aanraking te laten komen met kunst en cultuur.

Daar hoort ook morele reflectie op ons verleden bij en een heden dat inspireert tot een inclusieve samenleving. Een samenleving waarin ieders rechten gewaarborgd zijn. Om die lessen uit het verleden verder te verdiepen krijgt bijvoorbeeld het Nationaal Holocaust Museum dit jaar dankzij de deelnemers van de BankGiro Loterij een bedrag van 1,5 miljoen euro.

Structurele steun

De loterij levert een wezenlijke bijdrage aan cultuur en behoud van cultureel erfgoed van onze samenleving. Het is goed te constateren dat ook de overheid de grote waarde hiervan inziet en deze ondersteunt in een veranderende kansspelmarkt. Het grote belang van onze structurele steun werd mij dit jaar opnieuw duidelijk bij mijn bezoek aan het Mauritshuis in Den Haag. Daar maakte de

wereldberoemde collectie van de beste Nederlandse schilderkunst uit de tijd van Rembrandt en Vermeer grote indruk op mij en de vele bezoekers.

Bevlogenheid

Op deze plek wil ik ook de bevlogenheid van de medewerkers bij de loterijen benadrukken. Het team is er opnieuw in geslaagd om de hoogste schenking tot nu toe te kunnen verdelen onder 67 culturele partners van de BankGiro Loterij. Met elkaar komen we verder!

*Laetitia Griffith
Voorzitter Raad van Commissarissen
Holding Nationale Goede Doelen
Loterijen N.V.*

Mijlpaal 10 miljard euro

Welkom voor iedereen

2019 is het eerste volle jaar voor de BankGiro Loterij vanuit haar nieuwe pand aan de Beethovenstraat. Het auditorium, het centrale plein en de televisiestudio met dagelijkse uitzendingen van Koffietijd en 5 Uur Live zijn een ware aanwinst en zorgen voor veel volk over de vloer. Het gebouw onderstreept daarmee onze kernwaarden: moedig, duurzaam, samen delen en vrolijk.

Rembrandtjaar

Ook bij onze culturele partners komen steeds meer mensen over de vloer: onze deelnemers met hun VIP-KAART. Zij maken er maar liefst 650.000 keer gebruik van. En gelijk hebben ze, want ook in 2019 is er weer veel moois te bewonderen dat mede dankzij hen is gerealiseerd. Een kleine greep: het door koningin Máxima geopende 'Humana' in NEMO, het door Freek Vonk en minister Van Engelshoven heropende Naturalis en natuurlijk de talloze Rembrandt-tentoonstellingen

in dit Rembrandtjaar, met als hoogtepunt de tentoonstelling 'Rembrandt-Velázquez' in het Rijksmuseum, geopend door koning Felipe van Spanje en koning Willem-Alexander.

Unieke ervaringen

We zorgen met onze partners weer voor unieke belevenissen voor winnaars, zoals een overnachting in Het Concertgebouw, met een zaklamp sluipen door Teylers Museum en vanuit een helikopter de monumenten van BOEi bewonderen.

Recordafdracht

De drie goededoelenloterijen bereiken samen met de Postcode Loterijen in het buitenland de mijlpaal van 10 miljard euro afdracht aan het goede doel sinds de start in 1989. In de wereldranglijst met grootste private geldgevers eindigen we dit jaar op de tweede plaats, na de Bill and Melinda Gates Foundation. Reden voor trots en een aanmoediging om in 2020 weer volop de schouders eronder te zetten, voor onze deelnemers én onze culturele partners.

Veerkracht

In april, tijdens de afronding van dit jaarverslag, waart het coronavirus rond en zijn onze kantoren in binnen- en buitenland gesloten. Vanuit huis passen onze medewerkers zich soepel aan: ze functioneren als vanouds, tonen veerkracht. Ze staan onze deelnemers te woord, delen expertise met elkaar en ondersteunen op creatieve wijze alle online activiteiten van onze culturele partners nu musea en theaters gesloten zijn. We zijn trots op ze. We gaan zien wat het komende jaar nog meer voor ons in petto heeft.

Boudewijn Poelmann
Directievoorzitter

Het jaar van de BankGiro Loterijvips

Van musea met wereldwijde allure tot intrigerende voorstellingen in kleine theaters, het aanbod van kunst en cultuur in Nederland is ongekend. Samen met onze culturele partners zet de BankGiro Loterij zich in om dit aanbod te behouden en te versterken. Dit kunnen wij doen dankzij onze 751.099 deelnemers.

Met de BankGiro Loterij VIP-KAART beleven onze deelnemers de cultuur die zij met hun deelname mede mogelijk maken.

Met de VIP-KAART hebben deelnemers gratis entree bij honderd musea en korting op de leukste dagjes uit.

Deze kaart opent gratis de deuren van meer dan honderd musea en geeft korting op leuke dagjes weg en bijzondere avondjes uit. Een van de hoogtepunten van 2019: de BankGiro Loterij ZomerConcerten!

Nieuw geluid

Het Concertgebouw is al sinds 2000 vaste partner van de BankGiro Loterij. Deze concertzaal van internationale allure verbindt kwaliteit aan het bereik van een groot publiek. Dat is ook waar de BankGiro Loterij voor staat. Het voelt dan als een logische stap om de zomerconcerten

Daan Peters (BankGiro Loterij) en Simon Reinink (Het Concertgebouw) zetten verheugd hun handtekening onder de nieuwe samenwerking.

met een nieuwe samenwerking een fris geluid te geven. Daan Peters, managing director van de BankGiro Loterij: 'Wij hoorden dat Het Concertgebouw na dertig jaar een nieuwe partner zocht voor de zomercon-

certen. We zijn meteen met de directie van Het Concertgebouw om de tafel gaan zitten om te kijken hoe we deze fantastische traditie voort kunnen zetten. En hoe we muziek van hoge kwaliteit voor een nog breder publiek toegankelijk kunnen maken.'

Toegankelijk, verrassend en vernieuwend

In juli en augustus verleidt de zomer muziekliefhebbers naar een van de mooiste concertlocaties van het land te komen. Ruim tachtig BankGiro Loterij ZomerConcerten, artiesten vanuit de hele wereld en genres uiteenlopend van klassiek tot country, dagen de bezoekers uit om op ontdekking te gaan. Op zoek naar bekende artiesten kunnen zij nieuwe muziek tegenkomen en zetten, misschien wel voor het eerst, voet in Het Concertgebouw. Het ontdekken

Een magisch moment tijdens de BankGiro Loterij ZomerConcerten. Het POP-UP Orchestra geeft muziekliefhebbers een unieke ervaring en staat tijdelijk niet vóór maar tussen het publiek.

van nieuwe cultuur is dan ook wat deze concertreeks maakt tot BankGiro Loterij ZomerConcerten. Ze zijn toegankelijk, verrassend en vernieuwend.

Klinkende cijfers

Met meer dan 80.000 bezoekers is deze eerste editie van de BankGiro Loterij ZomerConcerten meer dan geslaagd. Een kwart van de bezoekers is deelnemer van de loterij. Zij kunnen een week voor de officiële kaartverkoop al tickets kopen met 50 procent korting op alle ZomerConcerten en maken daar dus dankbaar gebruik van. Voor een loterij die zo veel mogelijk mensen in contact wil brengen met kunst en cultuur, klinken de cijfers als muziek in de oren.

Simon Reinink, directeur van Het Concertgebouw: 'Met de BankGiro Loterij ZomerConcerten hebben we samen met de loterij in de zomer van 2019 vele duizenden enthousiaste muzikliefhebbers op de been gebracht. Deze bij-

Het POP-UP Orchestra onder leiding van dirigent Dominic Seldis neemt een warm applaus in ontvangst van enthousiaste deelnemers van de BankGiro Loterij.

zondere concertserie stelt Het Concertgebouw in staat blijvend te

werken aan nieuwe concertvormen en nieuwe artistieke wegen. Het

Concertgebouw is de BankGiro Loterij daar zeer dankbaar voor.'

In de Grote Zaal staat een bijzonder muzikale combinatie op het podium. Zangeres en actrice Karin Bloemen verzorgt met operazangeres Francis van Broekhuizen een groots optreden.

Deelnemers Jan en Monique winnen met de BankGiro Loterij VIP-KAART een exclusieve overnachting en prachtige plaatsen voor het ZomerConcert van de gebroeders Jussen in Het Concertgebouw in Amsterdam.

Enthousiaste deelnemers krijgen een warm welkom in het Rijksmuseum van Oudheden. Zij krijgen alle tijd om het museum te ontdekken. Van het vroege Nederland tot de archeologische rijkdommen van de Egyptenaren.

Ruim vijfhonderd loterijvips leren in het Amsterdam Museum meer over mode en identiteit. De tentoonstelling 'Fashion Statements' toont 75 unieke kledingstukken, een inspiratiebron voor de daaropvolgende workshops.

Door stad en land

Musea in het hele land, van het Fries Museum in Leeuwarden tot aan Bonnefantenmuseum in Maastricht, zijn met de VIP-KAART gratis te bezoeken. Speciaal voor onze deelnemers organiseren zij open dagen, avondvoorstellingen en andere unieke evenementen.

Meer dan musea

Met in totaal meer dan 400.000 VIP-KAARTbezoeken aan musea in 2019 blijft dit voor velen een populair cultureel uitje. Wat de cijfers ook laten zien is dat er dit jaar nog meer te beleven is. Zo kopen onze deelnemers met korting 178.000 keer een kaartje voor

concerten, theatervoorstellingen, musicals of festivals. Ook nodigen we in 2019 72.000 deelnemers als

eregast uit op exclusieve evenementen. Alles om de magie van kunst en cultuur over te brengen.

Tussen de sterren genieten de genodigden met introductie van de spotlights op de rode loper van het Gouden Kalveren Gala, het hoogtepunt van het Nederlands Film Festival. Na een proostmoment met champagne en een diner wonen zij de prijsuitreiking bij in de Utrechtse Stadsschouwburg.

Speciaal voor 371 genodigden opent het Mauritshuis tijdens de avonden zijn deuren. Zij bezoeken de tentoonstelling van Rembrandts veelzijdige leerling Nicolaas Maes. En ze kiezen tijdens de afsluitende borrel zelf een plaatje uit.

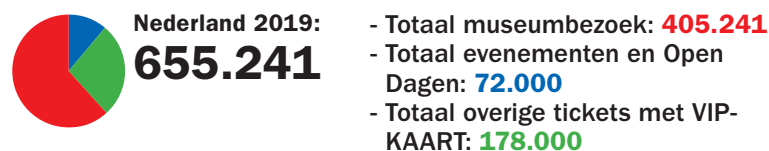
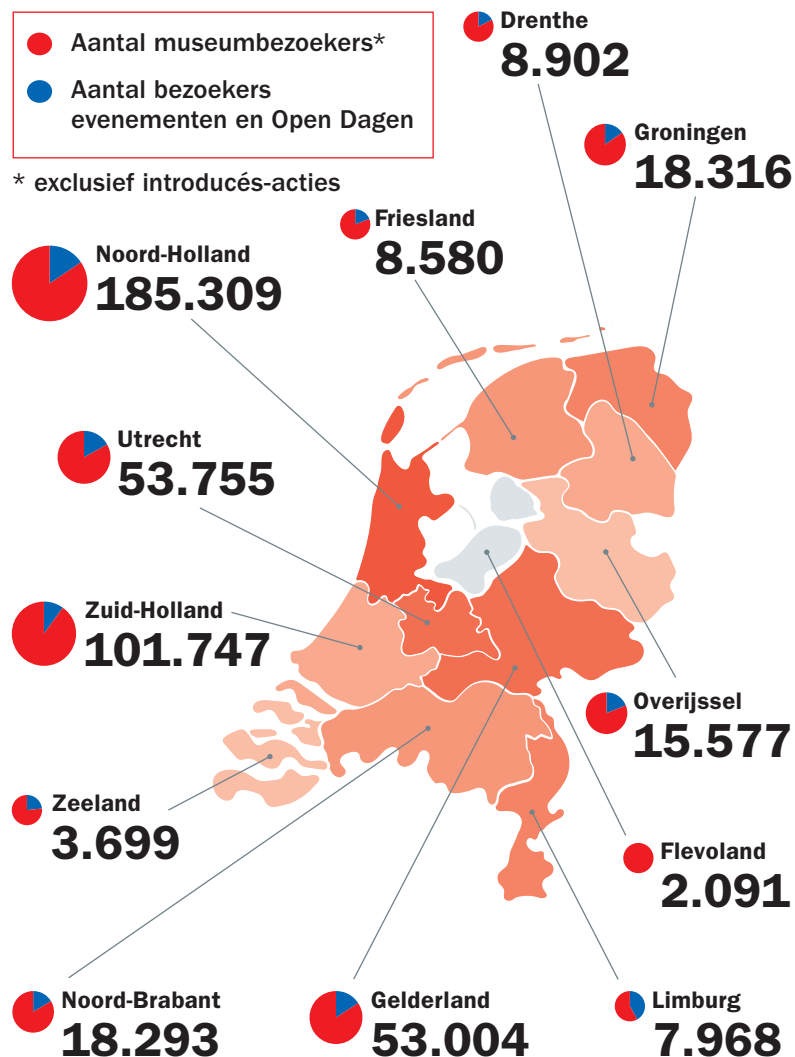
Een bijzondere dag voor een deelnemer en haar introducé. Als speciale gasten van het Rijksmuseum krijgen zij een rondleiding door de eregalerij. De dag wordt in stijl afgesloten met een diner bij restaurant RIJKS .

Tijdens een unieke avondopenstelling in het Tropenmuseum gaan 184 deelnemers op ontdekkingsstocht door Japan met een avond vol iconen uit dit land. Van Hello Kitty tot samoerai en van arcadekasten tot sprekende robots.

BankGiro Loterij VIP-KAART op de kaart van Nederland

Tal van culturele partners, verdeeld over de twaalf provincies van ons land, zorgen in 2019 voor meer dan 650.000 bezoeken met de BankGiro Loterij VIP-KAART aan de Nederlandse kunst en cultuur.

Het Goed Geld Gala 2020

De 67 culturele partners van de BankGiro Loterij krijgen in Naturalis Biodiversity Center het goede nieuws dat zij ook dit jaar een recordbedrag ontvangen: ruim 84,3 miljoen euro.

De drie getalenteerde zangeressen van OG3NE openen het Goed Geld Gala 2020 van de BankGiro Loterij met een medley van songfestivalhits. Aansluitend maken ambassadeur en presentatrice van het gala Chantal Janzen en zangeres Edsilia Rombley aan de aanwezige partners, ambassadeurs, commissarissen, medewerkers en vrienden met gepaste trots bekend dat de BankGiro Loterij Nationaal Partner is van het Eurovisie Songfestival van inmiddels 2021. Het partnerschap sluit naadloos aan bij de missie om cultuur toegankelijk te maken voor iedereen en zorgt voor zichtbaarheid van de loterij.

Nieuwe invalshoeken

Het Naturalis Biodiversity Center ontvangt ons in het mooie, drastisch verbouwde en pas heropende museum. 'Naast het viert van cultuur te midden van al dit moois,

Volgend jaar presenteert Chantal Janzen samen met Edsilia Rombley en Jan Smit het Eurovisie Songfestival 2021. De BankGiro Loterij is daar als Nationaal Partner bij.

Met een extraprojectbijdrage voor 'Reis in de tijd' verblijdt ambassadour Ilse DeLange de directeur van De Nieuwe Kerk, Cathelijne Broers.

Directielid Sigrid van Aken overhandigt na haar toespraak samen met ambassadeur Chantal Janzen een cheque voor het nieuwe Nationaal Holocaust Museum aan directeur Emile Schrijver.

is er ook een duidelijke roep dat musea met andere invalshoeken naar de geschiedenis, ons erfgoed en collecties kijken', zegt directielid Sigrid van Aken in haar openingstoespraak. Elke culturele instelling heeft zo haar eigen zoektocht om de verschillende perspectieven te onderzoeken en te belichten.

In haar openingstoespraak haalt directielid Sigrid van Aken de discussie aan over de rol van musea.

Opbrengst groeit

Trots vertelt hoofd marketing Geert Friebeel dat het aantal deelnemers in 2019 is gestegen en het aantal loten richting het miljoen klimt. Managing director Daan

Peters brengt het goede nieuws dat de inleg van 2019 met 6 procent is gestegen naar meer dan 168 miljoen euro. De bijdrage voor cultuur en het behoud van cultureel erfgoed stijgt met 4,9 miljoen euro naar ruim 84,3 miljoen euro.

Uitdaging in cultuur

'Over tien jaar ben ik weer bij het Goed Geld Gala van de BankGiro Loterij en hoop dan een diverser gezelschap te ontmoeten.' Dat is de uitdaging van prof. dr. Wayne Modest voor de aanwezigen. Modest, onder andere hoofd van het onderzoeksinstituut van het Nationaal Museum van Wereldculturen, vraagt om diversiteit. Niet alleen onder de medewerkers van de musea, maar ook in het creëren van een breder aanbod van tentoonstellingen en activiteiten. Zo worden musea inclusiever en trekken een meer divers publiek.

De weg naar inclusiviteit is een zoektocht. Hoe blijft een museum relevant en inclusief? Deirdre Carasso, directeur van het Stedelijk Museum Schiedam, stelt in haar museum de mensen centraal. 'Het museum werkt samen met de stad', zo vertelt zij in het

Na het gesprek met Martijn van Klaveren (r), hoofd communicatie, ontvangt Deirdre Carasso (m) namens het Stedelijk Museum Schiedam een eenmalige schenking en Charles Esche voor het Van Abbemuseum een extra bijdrage.

podiumgesprek met Martijn van Klaveren, hoofd communicatie. Het museum is een gedeelde plek voor bijvoorbeeld iftars, maar ook voor 'bellypainting' en zelfs voor bokswedstrijden. Zo is het een plek waar mensen elkaar ontmoeten.

Een voortrekker op het gebied van inclusiviteit is het Van Abbemuseum. 'De mens is van

nature erg visueel gericht', aldus directeur Charles Esche. Het museum wil de collectie permanent aanpassen naar multizintuiglijkheid met voel- en geurreplica's zodat meer mensen zich thuis voelen in het museum. Om veranderingen door te voeren is het voor alle culturele instellingen belangrijk te luisteren naar bezoekers en buitenstaanders.

Managing director Daan Peters (l) en hoofd marketing Geert Friebeel onthullen de recordbedragen van inleg en afdracht over 2019.

Wayne Modest pleit binnen de culturele sector voor verandering op het gebied van diversiteit en inclusiviteit.

Verdeling van de gelden: de criteria

De culturele partners tonen trots hun cheque als Geert Friebe (hoofd marketing & partnerships, l) en Daan Peters (managing director) een selfie maken.

De BankGiro Loterij werkt samen met haar partners aan cultuur en behoud van cultureel erfgoed. De betrokken culturele organisaties kunnen de jaarlijkse bijdrage van de loterij onder andere gebruiken voor aankoop, behoud en presentatie van de vaste collectie.

Zorgvuldige keuzes

We krijgen meer aanvragen dan we kunnen honoreren en willen zorgvuldig omgaan met het geld dat honderdduizenden deelnemers elk jaar bijeenbrengen. Daarom beslist het hoogste orgaan van de BankGiro Loterij, de Raad van Commissarissen, over de verdeling. Binnen de cultuursector kiezen wij voor ambitieuze, urgente, unieke of voorbeeldstellende museale projecten of monumentenzorg. Daarbij zijn de blijvende aard en publieke toegankelijkheid belangrijk. De BankGiro Loterij kijkt daarnaast met extra interesse naar instellingen met een ondernemende, innovatieve visie op zowel

de inhoudelijke kant van hun werkterrein als op het gebied van fondsenwerving en marketing. Bij de eenmalige schenkingen ligt de nadruk op monumentenzorg, verbouwing en herinrichting.

Toekenningscriteria

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage dient de aanvrager in ieder geval te voldoen aan de volgende criteria:

1. Behoud, verrijking en/of toegankelijkheid van nationaal openbaar cultuurbezit en cultureel erfgoed

De BankGiro Loterij steunt instellingen die zich inzetten voor het

ationale openbaar cultuurbezit. De bijdrage wordt bij voorkeur besteed aan aankoop, restauratie en presentatie van de vaste collectie en voor monumentenzorg. Daarnaast mag de partner het geld besteden aan onderdelen van de bedrijfsvoering die gericht zijn op ontsluiting van de collectie voor het brede publiek. Daarbij gaan we ervan uit dat de aanvrager zelf kan voorzien in zijn basisvoorzieningen voor exploitatie (huisvesting, personeel, vaste inrichting en beheer en behoud van de collecties in brede zin, registratie, beveiliging, openstelling en instandhouding van de juiste bewaaromstandigheden). De BankGiro Loterij financiert niet rechtstreeks podiumkunsten en daaraan gerelateerde instellingen of evenementen als theaters, festivals en poppodia. Daarvoor draagt de loterij jaarlijks substantieel bij aan het BankGiro Loterij Fonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

2. Groot bereik

De deelnemers van de BankGiro Loterij komen uit heel Nederland. Daarom steunen wij in Nederland gevestigde instellingen met een bovenregionale of landelijke uitstraling.

3. Breed maatschappelijk draagvlak en publieke waardering

De maatschappelijke relevantie komt tot uiting in onder andere de omvang van de eigen fondsenwerving, het aantal bezoekers, donateurs, vrienden, leden, andere steun van derden of aanwezigheid in het maatschappelijk debat.

4. Eigen fondsenwerving van minimaal 400.000 euro

De minimale bijdrage van de loterij bedraagt 200.000 euro. Om een te grote financiële afhankelijkheid van de BankGiro Loterij te voorkomen, dient een aanvragende organisatie aan eigen fondsenwerving (waarin inbegrepen kaartverkoop)

een bedrag van minimaal 400.000 euro te genereren.

5. Professionele organisatie

Wij gaan ervan uit dat de organisatie professioneel is en zich inzet voor doeleinden van algemeen belang. Dat wil zeggen dat binnen de organisatie professionals werkzaam zijn, een beleidsplan gemaakt is en indien van toepassing een collectieplan voorhanden is. Ook moet de bestuurlijke organisatie op orde zijn, in de zin dat de organisatie goed, efficiënt en verantwoord geleid wordt. Vanzelfsprekend houdt de organisatie zich aan de bestaande codes die voor de sector zijn opgesteld zoals de 'Governance Code Cultuur'. Van organisaties die fondsen werven bij het Nederlandse publiek verwachten wij dat zij een door het CBF erkend goed doel zijn, tenzij er een gegronde reden is om die niet te hebben.

6. Aanvullend op bestaande kring van partners

Binnen de sector 'cultureel erfgoed' geven wij de voorkeur aan aanvragers die aanvullend werken op de instellingen die reeds een bijdrage ontvangen van de BankGiro Loterij.

Robert ten Brink reikt de cheque uit voor een eenmalige schenking van 200.000 euro aan de Nederlandse Kastelenstichting.

Verdeelsleutel

Drie partners ontvangen een procentueel aandeel van de ongeoormerkte opbrengst uit de twaalf reguliere trekkingen.

Van de ongeoormerkte afdracht tot 25 miljoen euro is de verdeling als volgt:

- Prins Bernhard Cultuurfonds 29%
- 4 Rijksmusea (Kröller-Müller Museum, Mauritshuis, Rijksmuseum en Van Gogh Museum) 20%
- BankGiro Loterij Fonds 12%

Van de ongeoormerkte afdracht boven 25 miljoen euro is de verdeling als volgt:

- Prins Bernhard Cultuurfonds 23%
- 4 Rijksmusea (Kröller-Müller Museum, Mauritshuis, Rijksmuseum en Van Gogh Museum) 9%
- BankGiro Loterij Fonds (maximaal € 9.075.605) 5%
- BankGiro Loterij Fonds (maximaal € 9.000.000)

De andere partners ontvangen jaarlijks een vast bedrag. Partners krijgen ook de ruimte om de loterijbijdrage te gebruiken voor 'ontsluiting van de collectie in combinatie met een informerende functie

De medewerkers van het Laliq Museum zijn opgetogen als Albert Verlinde hen in Doesburg komt verrassen met de eenmalige schenking van 500.000 euro.

voor een breed publiek'. Dit zijn activiteiten die ervoor zorgen dat het grote publiek nog meer van de collectie van het betreffende museum kan genieten. Periodiek hebben we evaluaties met onze culturele partners.

Extra trekkingen

De opbrengst van onze jaarlijkse extra trekkingen bestemmen wij

voor bijzondere projecten van onze vaste partners, die daarvoor jaarlijks een projectvoorstel kunnen indienen. In 2019 honoreren wij negen extra projecten, zie pagina 28 en 29.

Gerichte steun

Ook in 2019 hebben wij culturele instellingen kunnen steunen met 'goededoelenprijzen', bijvoorbeeld door toegangsbewijzen voor een bijzondere tentoonstelling als prijs beschikbaar te stellen aan onze deelnemers. Een deel van deze steun gebeurt in samenwerking met het Blockbusterfonds. Verder werken wij samen met onze culturele partners om deelnemers aan te trekken die specifiek voor die instelling gaan meespelen. De helft van de inleg gaat naar de culturele instelling die de deelnemer kiest. In 2019 gaat dat in totaal om ruim 21,4 miljoen euro. Tot slot ontvangen de partners een bedrag per bezoek aan hun culturele instelling door een deelnemer met de BankGiro Loterij VIP-KAART.

Binnen 5 maanden na de heropening heeft Naturalis Biodiversiteit Center al meer dan 350.000 bezoekers ontvangen, vertelt directeur Edwin van Huis.

Onze bijdrage aan cultuur

De BankGiro Loterij is de cultuurloterij van Nederland. Alle 67 partners kunnen door onze steun en samenwerking bijzondere dingen doen op het terrein van cultuur en behoud van cultureel erfgoed. Als dank nodigen meerdere partners ruim 72.000 van onze deelnemers uit voor exclusieve openstellingen. Graag stellen we deze culturele organisaties aan u voor.

We sluiten het hoofdstuk af met de winnaar van de BankGiro Loterij Museumprijs en een overzichtskaart van Nederland met alle partners.

4 Rijksmusea

Bijdrage 2019: € 7.398.499
Plus geoormerkte loten Rijksmuseum: € 682.736
Plus bijdrage Blockbusterfonds Rijksmuseum: € 125.000
Plus goededoelenprijzen Rijksmuseum: € 471.688
Plus geoormerkte loten Kröller-Müller Museum: € 187.678
Plus goededoelenprijzen Kröller-Müller Museum: € 202.283
Plus geoormerkte loten Mauritshuis: € 334.709
Plus goededoelenprijzen Mauritshuis: € 174.858
Plus geoormerkte loten Van Gogh Museum: € 143.939
Plus goededoelenprijzen Van Gogh Museum: € 263.351
Totaal 2019: € 9.984.741
1998 t/m 2019: € 171,8 miljoen

Het Kröller-Müller Museum, Mauritshuis, Rijksmuseum en Van Gogh Museum zijn belangrijke culturele schatkamers met bijzondere meesterwerken. Mede dankzij de deelnemers van de BankGiro Loterij hebben deze vier musea bijzondere aankopen gedaan, unieke tentoonstellingen gerealiseerd en hun presentaties kunnen verbeteren.

Kröller-Müller Museum

Het Kröller-Müller Museum heeft de op één na grootste verzameling Van Goghwerken ter wereld. In oktober opent de tentoonstelling 'Het leven getekend. Werk op papier 1850-1950'. Een unieke presentatie van tekeningen,

pastels en aquarellen van onder anderen Pablo Picasso, Isaac Israëls en Odilon Redon. Op zaterdag 12 oktober bezoeken 218 deelnemers van de BankGiro Loterij de speciale avondopenstelling.

Mauritshuis

In het jaar van 'Rembrandt en de Gouden Eeuw' toont het Mauritshuis in één tentoonstelling zijn complete Rembrandtcollectie. Deze bevat het laatste zelfportret en 'De anatomische les van Dr Nicolaes Tulp'. Eind 2019 bewonderen 371 deelnemers de

internationale overzichtstentoonstelling over zijn getalenteerde leerling Nicolaas Maes.

Rijksmuseum

Tijdens de tentoonstelling 'Alle Rembrandts' organiseert het Rijksmuseum in het voorjaar bijzondere concerten. De reeks 'Muziek in het Rijks' is mogelijk gemaakt door steun van de BankGiro Loterij. Zo bespeelt musicus Van Asperen een klavecimbel uit de collectie van het Rijksmuseum en brengt daarmee muziek uit de tijd van Rembrandt ten gehore.

Van Gogh Museum

In het Van Gogh Museum ontdekt de bezoeker bij de expositie 'Van Gogh en de Zonnebloemen' wat de stralend gele zonnebloemen voor Van Gogh betekenden en hoe deze meesterwerken bewaard worden. De 'Zonnebloemen' behoren tot de bekendste schilderijen van Van Gogh en drukken dankbaarheid uit. Het museum bezit een van de vijf versies van 'De Zonnebloemen'.

In januari nodigt het Van Gogh Museum 244 VIP-KAARThouders uit om de meesterwerken van Vincent van Gogh te bekijken en te klinken op het nieuwe jaar.

Amsterdam Museum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 2.372
Plus goededoelenprijzen: € 134.883
2006 t/m 2019: € 4,2 miljoen

Het Amsterdam Museum laat met duizenden kunstwerken en voorwerpen het toen, nu en straks van de stad

Koning Willem-Alexander en de Spaanse koning Felipe VI openen op 10 oktober de tentoonstelling 'Rembrandt-Velázquez. Nederlandse & Spaanse Meesters' in het Rijksmuseum.

zien. Op 31 augustus bezoeken 510 deelnemers de tentoonstelling 'Fashion Statements' en bewonderen hedendaagse creaties naast en tegenover de historische collectie mode.

Anne Frank Stichting

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 46.510
Plus goededoelenprijzen: € 10.182
2006 t/m 2019: € 4,7 miljoen

Het Anne Frank Huis vertelt het levensverhaal van Anne, het verhaal over haar dagboek en het Achterhuis, waar Anne en haar familie ondergedoken zaten tijdens de Tweede Wereldoorlog. Een bezoek aan het huis is voor veel bezoekers aan Amsterdam een 'must'. Op 8 november hebben 324 deelnemers van de BankGiro Loterij de mogelijkheid het museum in alle rust te ontdekken tijdens een exclusieve avondopenstelling.

Beeld en Geluid

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 176.179
Plus extra project: € 1.000.000
Plus goededoelenprijzen: € 98.930
2006 t/m 2019: € 6,9 miljoen

Radio is springlevend. Het medium brengt eenieder nog steeds in vervoer-

Het Centraal Museum laat zien dat voor het ideale interieur Stichting Goed Wonen de bewoners betaalbare en duurzame meubels adviseerde, passend bij de destijds moderne architectuur van Kanaleneiland.

ring en beweging. Op 6 november viert Beeld en Geluid het honderdjarig bestaan van radio. Ook tijdens het jaarlijkse mediafestival Dutch Media Week, waar bijzondere verhalen met en over media worden verteld, staat radio in het zonnetje.

BOEi

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 149.084
2006 t/m 2019: € 9,4 miljoen

BOEi laat zien dat maatschappelijk ondernemen uitstekend te combineren is met passie voor cultureel erfgoed.

Op 27 juli brengt de BankGiro Loterij-limousine twee VIP-KAARThouders met introducé naar het door BOEi beheerde ENKA-terrein (voormalige Nederlandse Kunstzijdefabriek) in Ede. De gelukkigen maken een bijzondere helikoptervlucht over zeven BOEi-erfgoederen.

In het tv-programma Koffietijd spreken de presentatrices Loretta Schrijver en Pernilla La Lau met Taco Dibbits, directeur van het Rijksmuseum, over het Rembrandtjaar.

BOEi is gestart met de restauratie en herbestemming van de Schiedamse Havenkerk, een bijzonder rijksmonument.

Bonnefantenmuseum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 40.494
Plus goededoelenprijzen: € 38.854
2006 t/m 2019: € 3,3 miljoen

Voor de zesde keer is het Bonnefantenmuseum aanwezig op Pinkpop. Op 8, 9 en 10 juni krijgen tien winnaars met introducé gratis toegang tot de fototentoonstelling 'Let's get weird' in het Pinkpop-up Museum. Onze gasten hebben een meet-and-greet met Andy Summers, gitarist van The Police  n fanatiek fotograaf.

Centraal Museum

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 72.084
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 39.774
Plus goededoelenprijzen: € 958.783
2006 t/m 2019: € 7,7 miljoen

Een ultramoderne woonwijk  n het eerste grote overdekte winkelcentrum in Utrecht werden al snel de 'lelijkste

Het Groninger Museum organiseert de grootste expositie van de Amerikaanse glaskunstenaar Dale Chihuly in de afgelopen twintig jaar met de titel 'Chihuly'. Het museum koopt met steun van de BankGiro Loterij de speciaal voor de trapzaal ontworpen installatie 'Grand Stairwell Installation' en doet hiermee zijn grootste aankoop ooit.

plek van Nederland'. Met 'Dromen in beton' laat Centraal Museum de ontwikkeling zien van winkelcentrum Hoog Catharijne en de onstuimige levensloop van een van de eerste moderne woonwijken van Nederland, Kanaleneiland. De tentoonstelling spiegelt de tijdsgeest en idealen van toen aan onze dromen van nu.

Cobra Museum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 46.317
Plus goededoelenprijzen: € 7.637
2000 t/m 2019: € 9,3 miljoen

Met de uitbundige tentoonstelling 'Intens Mexico' haalt het Cobra Museum 46 kunstwerken naar Nederland. Op 1 november komen 398 deelnemers naar de exclusieve avondopenstelling met het thema 'Día de los Muertos, feest van de dood', een belangrijk en wereldberoemd onderdeel van de Mexicaanse culturele identiteit.

Het Concertgebouw

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 1.562.956
2000 t/m 2019: € 17,9 miljoen

Sinds dit jaar is de BankGiro Loterij de nieuwe partner voor de zomerprogrammering van Het Concertgebouw. Tijdens de BankGiro Loterij ZomerConcerten zijn er maar liefst 87 concerten te beleven. Een breed publiek ontdekt zo de schoonheid van livemuziek in een van de mooiste concertzalen ter wereld. Lees hier meer over op pagina 6 en 7.

Drents Museum

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 165.275
Plus extra project: € 750.000
Plus goededoelenprijzen: € 121.790
2008 t/m 2019: € 6,0 miljoen

Met 'Het Grootste Poppenhuis van Nederland' brengt het Drents Museum de bezoeker terug naar het Drenthe

Hendrick Martensz. Sorgh behoorde in de zeventiende eeuw tot de beste schilders van Rotterdam. Museum Rotterdam toont een representatief beeld van de Rotterdamse schilderkunst en daarmee zijn de portretten van Sorgh en zijn echtgenote nergens beter op hun plaats. Het museum doet de aankoop met steun van onder andere Vereniging Rembrandt.

van de achttiende eeuw. Mede dankzij de deelnemers van de BankGiro Loterij, van wie er ruim 1.500 aanwezig zijn tijdens de Open Dagen op 14 en 15 september, kan het museum dit deel van de Drentse geschiedenis vertellen.

EYE

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 11.997
Plus goededoelenprijzen: € 12.687
2012 t/m 2019: € 3,5 miljoen

Filmmuseum EYE wijdt in het opvallende gebouw aan het IJ in Amsterdam een solotentoonstelling en filmprogramma aan de vermaarde filmer-mysticus Andrej Tarkovski. In zijn oeuvre lopen dromen en herinneringen, heden en verleden door elkaar. De expositie bevat unieke documenten als brieven, foto's en polaroids, maar er zijn ook digitaal gerestaureerde films te bekijken.

Foam

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 79.929
Plus goededoelenprijzen: € 22.539
2007 t/m 2019: € 7,6 miljoen

Foam toont alle aspecten van het medium fotografie. Met de blockbustertentoonstelling 'Feast for the Eyes – The Story of Food in Photography' is de rijke geschiedenis van de voedselfotografie te zien in beeldende kunst, maar ook in commerciële en wetenschappelijke fotografie en fotojournalistiek.

Frans Hals Museum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 59.049
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 89.983
Plus goededoelenprijzen: € 94.962
2008 t/m 2019: € 4,1 miljoen

Het Frans Hals Museum is meer dan alleen Frans Hals, de beroemdste kunstenaar uit Haarlem. 'Haarlemse Helden. Andere Meesters' presenteert dit jaar het werk van de oude meesters uit de zestiende en zeventiende eeuw uit de eigen verzameling op een eigentijdse manier. De centrale vraag erbij is: Hoe bepalen actuele thema's of een kunstenaar 'in' of 'uit' is?

Het beeld 'Peluqueria Limones' van de Spaanse fotografe Ouka Leele is het hoofdbeeld bij Foam voor de smakelijke tentoonstelling 'Feast for the Eyes – The Story of Food in Photography'.

Tijdens de tentoonstelling 'Éric Van Hove: Fenduq' presenteert de kunstenaar zijn nieuwste kunstwerk 'Us Heit (Claas Jaguar OM422-V8)' in het Fries Museum. Het motorblok staat symbool voor de industrialisatie die in veel landen het einde betekende van het klassieke ambacht.

Fries Museum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 150.253
Plus goededoelenprijzen: € 87.689
2008 t/m 2019: € 3,6 miljoen

Het Fries Museum neemt de bezoeker met 'Wij Vikingen' mee naar de eeuwen waarin Vikingen de piraten van de Noordzee zijn en de Europese kusten onveilig maken. Op de BankGiro Loterij Open Dagen krijgen 1.492 deelnemers niet alleen een kijkje in de moordende en plunderende kant van de Vikingen, maar ook komt het handel drijven met de Nederlanders naar voren.

Groninger Museum

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 313.981
Plus goededoelenprijzen: € 349.093
2006 t/m 2019: € 5,9 miljoen

Waar tentoonstellingen vragen om kunst met enige afstand te bekijken, daagt het levende lab in het Groninger Museum uit tot fysieke interactie. 'Daan Roosegaarde – Presence' is tot 12 januari 2020 het eerste museale soloproject van deze vernieuwende kunstenaar. Daan Roosegaarde laat op 27 juni aan 103 deelnemers het speciaal voor dit museum ontwikkelde interactieve kunstwerk zien.

Hermitage Amsterdam

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 257.201
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 150.012
Plus goededoelenprijzen: € 326.031
1999 t/m 2019: € 20,3 miljoen

De Hermitage Amsterdam bestaat in 2019 alweer tien jaar en viert dit met twee grote jubileumtentoonstellingen.

Beeldend kunstenaar en imker Bill Woodrow maakt uit fascinatie voor de hechte organisatie van een bijenvolk de sculptuur 'Rockswarm'. Het beeld is de plaats van aankomst of vertrek van de stralende, met bladgoud bedekte kluwen bijen op een kale rots. Het Kröller-Müller Museum koopt 'Rockswarm' dankzij onze steun.

Mede dankzij de steun van de BankGiro Loterij wordt de hele molen van Zuidzande gerestaureerd. De molenkap ligt naast de molen voor herstel aan de kapconstructie.

De Hollandsche Molen

Bijdrage 2019: € 400.000
Plus geoormerkte loten: € 79.317
2000 t/m 2019: € 11,1 miljoen

De Hollandsche Molen zet zich sinds 1923 in voor het voortbestaan en het malend en draaiend houden van de wind- en watermolens van

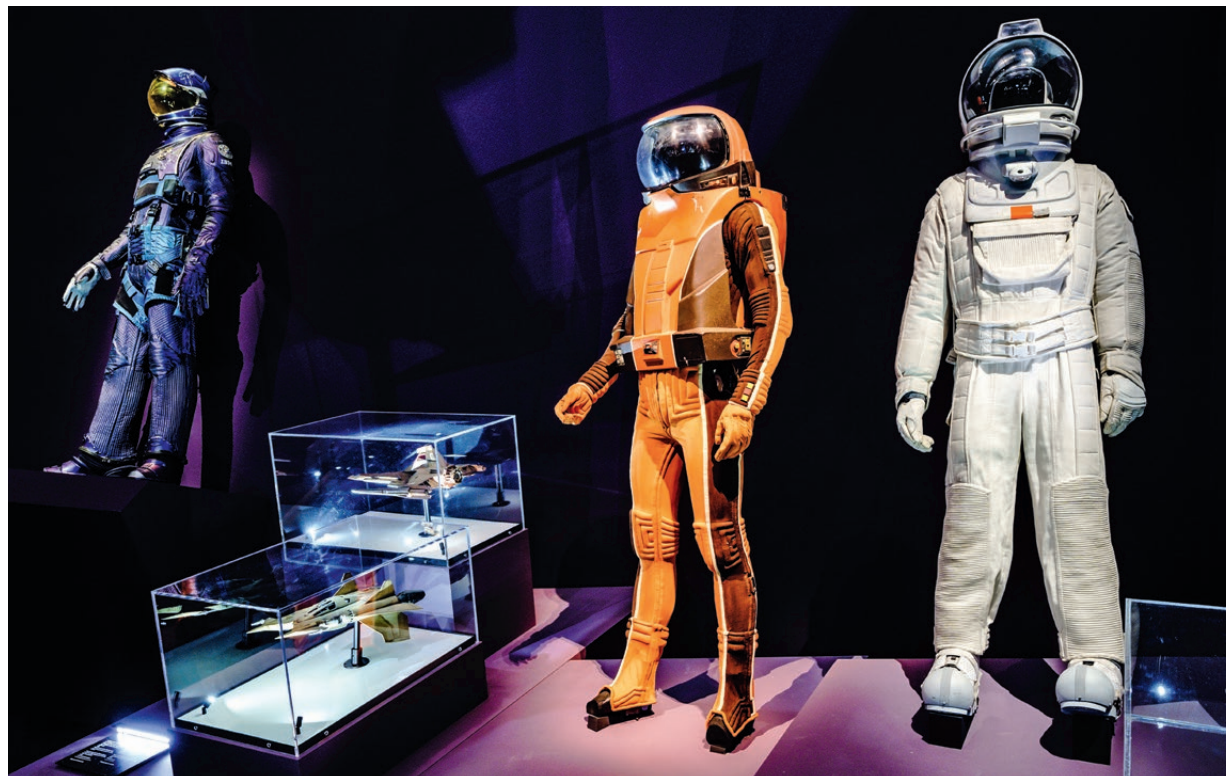

Hermitagebezoekers bewonderen het door Ivan Kramskoj (1881) geschilderde portret van de flamboyante tsarina Maria Fjodorovna, gedecoreerd met een tiara, collier en broche van briljanten en grote parels van juwelenhuis Bolin.

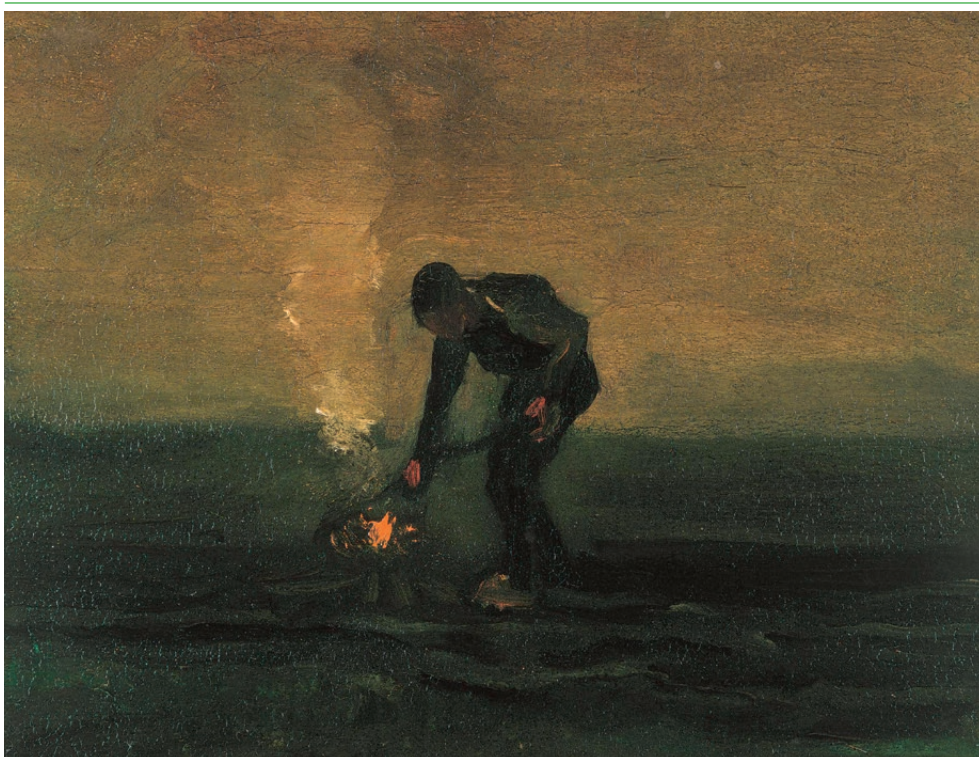

De afbeelding 'David Bowie In Diagonal Stripes' van de Amerikaanse fotograaf Steve Schapiro zet het Joods Historisch Museum in voor de tentoonstelling 'Kabbala – De Kunst van de joodse mystiek'.

Nederland. De vereniging organiseert met onze steun de jaarlijkse Nationale Molendag, waarop meer dan zevenhonderd molens geopend zijn voor het publiek, en de BankGiro Loterij Molenprijs. Lees meer over de Molenprijs op pagina 30.

Kunsthall Rotterdam geeft met de tentoonstelling 'Science Fiction: A Journey into the Unknown' een gedetailleerd en omvangrijk overzicht van ruim honderd jaar science fiction.

Het Drents Museum koopt samen met het Van Gogh Museum een vroeg schilderij van Vincent van Gogh. Van Gogh schilderde 'Onkruid verbrandende boer' in Drenthe waar hij in 1883 verbleef. Het kleine maar krachtige werk toont een eenzame figuur op een verlaten vlakte bij avondschemering, verlicht door een vuurtje. Het is een van de weinige schilderijen die uit deze periode bewaard zijn gebleven.

Joods Historisch Museum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 61.339
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 34.000
Plus goededoelenprijzen: € 15.836
2000 t/m 2019: € 5,3 miljoen

Het Joods Cultureel Kwartier (JCK) in Amsterdam hult zich in geheimzinnige sferen met de grote Blockbustertentoonstelling 'Kabbala – De kunst van de joodse mystiek'. Het Joods Historisch Museum biedt hiermee een eerste kennismaking met kabbala, want de werken van de kunstenaars tonen hoe kabbala hen inspireerde.

Kunsthall Rotterdam

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 310.578
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 99.000
Plus goededoelenprijzen: € 47.188
2007 t/m 2019: € 5,5 miljoen

Vol trots presenteert Kunsthall Rotterdam dit najaar de overzichts-

tentoonstelling 'Thierry Mugler: Couturissime'. De Franse kunstenaar, visionair, couturier, fotograaf en parfumeur gebruikt alle middelen die hij heeft om de mens te verheerlijken. Op 18 oktober treffen 323 deelnemers deze creatieve geest en zien nooit eerder vertoonde outfits, accessoires, toneelkostuums, clips en video's.

Kunstmuseum Den Haag (voorheen Gemeentemuseum Den Haag)

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geormerkte loten: € 290.819
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 74.998
Plus goededoelenprijzen: € 392.345
2006 t/m 2019: € 9,7 miljoen

Met een dubbeltentoonstelling brengen Kunstmuseum Den Haag en het

Museum Catharijneconvent vult in 2019 zijn collectie aan met het middeleeuwse schilderij 'Ecce Homo' (1490-1500). Het is de duurste aankoop ooit van het museum die mede mogelijk is dankzij de bijdrage van de BankGiro Loterij. Het schilderij van een anonieme kunstenaar toont het bijbelse tafereel waarop Pontius Pilatus Christus aan het volk toont.

Kleurrijke, uitbundig vrolijke vrouwenfiguren die dansend, springend en bruisend van energie door het leven gaan. De 'Nana's' van de Franse beeldhouwer Niki de Saint Phalle (1930-2002) staan pontificaal in Museum Beelden aan Zee.

Fotomuseum Den Haag een eerbetoon aan een van Nederlands beroemdste fotografen: Erwin Olaf. Op 4 april zien 386 deelnemers van de BankGiro Loterij de tentoonstelling tijdens een exclusieve avondopenstelling.

Maritiem Museum Rotterdam

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geormerkte loten: € 50.827
Plus goededoelenprijzen: € 39.874
2017 t/m 2019: € 1,1 miljoen

Het Maritiem Museum Rotterdam laat de invloed van de maritieme wereld op ons dagelijks leven zien. De avontuurlijke bezoeker gaat op reis door eigentijdse tentoonstellingen. Op 8 juni varen 385 deelnemers mee, die worden geconfronteerd met de keiharde wereld van drugshandel in de Rotterdamse haven met de expositie 'Dealen met Drugs'.

Museum Arnhem

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus goededoelenprijzen: € 135
2010 t/m 2019: € 2,2 miljoen

De hoogwaardige collectie van Museum Arnhem bevat realistische kunst uit de twintigste eeuw en hedendaagse beeldende kunst, sieraden en vormgeving. Museum Arnhem organiseert gedurende zijn verbouwing in De Kerk exposities en activiteiten met de focus op experiment, vernieuwing en innovatie. Het vernieuwde museum gaat naar verwachting in 2022 open.

Museum Beelden aan Zee

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geormerkte loten: € 45.354
Plus goededoelenprijzen: € 61.599
2008 t/m 2019: € 3,2 miljoen

Het jaar 2019 staat volledig in het teken van het 25-jarig bestaan van dit

bijzondere museum. Ter ere van dit jubileum trakteert het museum zijn bezoekers op een fenomenaal tentoonstellingsprogramma. Een ode aan de afgelopen 25 jaar, maar vooral ook een blik op de toekomst van het museum.

Museum Boijmans Van Beuningen

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 23.973
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 70.410
Plus goededoelenprijzen: € 17.318
2006 t/m 2019: € 10,2 miljoen

Museum Boijmans Van Beuningen pakt uit met 'nederland ↔ bauhaus – pioniers van een nieuwe wereld'. In 2019 is het honderd jaar geleden dat de revolutionaire kunst- en ontwerpschool Bauhaus werd opgericht. In april ervaren 1.380 deelnemers de invloed van Bauhaus via ruim 800 kunstwerken, meubels, foto's, typografie en architectuur.

Museum Catharijneconvent

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 171.153
Plus goededoelenprijzen: € 59.704
2012 t/m 2019: € 3,0 miljoen

Voor het eerst in de geschiedenis schittert de oogverblindende

Domschat van Münster in Museum Catharijneconvent. De relikken van goud en zilver, versierd met edelstenen en exotische materialen, zijn sinds de vroege middeleeuwen samengebracht. De Nederlandse gouden kerkschat van de Utrechtse Domkerk is grotendeels vernield of versmolten. Dankzij de vergelijkbare topstukken uit de middeleeuwse Domschat van Münster horen 205 VIP-KAARThouders op 15 maart een verloren verhaal uit de Nederlandse geschiedenis.

Museum de Fundatie

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 401.864
Plus goededoelenprijzen: € 134.874
2008 t/m 2019: € 5,0 miljoen

'Onrust' is het resultaat van een unieke samenwerking tussen Museum de Fundatie en rapper Sticks. Vier maanden lang dompelt de Fundatie het publiek onder in een weergaloze combinatie van audiovisuele installaties, teksten, nieuwe muziek en projectie. Op 28 september ervaren ook negentien van onze deelnemers deze compleet nieuwe muziek- en kunstbeleving, gevolgd door een exclusieve meet-and-greet met Sticks.

Kunstmuseum Den Haag verwerkt het schilderij 'Farewell to Washington Square (Self-Portrait)' (1972) van de Amerikaanse schilder en kunstenaar Paul Thek. Met de nieuwe aanwinst heeft het museum drie bijzondere werken van Thek in huis.

Senioren uit Lelystad bezoeken met de Museum Plus Bus het Fries Museum en krijgen daar een speciaal op deze groep afgestemde rondleiding.

Museum Plus Bus

Bijdrage 2019: € 500.000
2010 t/m 2019: € 5,0 miljoen

Museum Plus Bus blijft een uniek initiatief voor ouderen in Nederland. Dankzij BankGiro Loterijdeelnemers maakt de bus dit jaar 400 ritten en stappen ruim 15.700 mensen in om te genieten van een dagje uit.

Museum Speelklok

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 53.412
Plus goededoelenprijzen: € 36.571
2006 t/m 2019: € 4,7 miljoen

In Museum Speelklok klinkt altijd muziek. Met de exclusieve themarondleiding 'Powervrouwen die orgels douwen' ontdekt de bezoeker in de maand oktober de rol van de vrouw

Wetenschapper en bioloog Freek Vonk (l), minister Ingrid van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en directeur Edwin van Huis openen het compleet vernieuwde Naturalis op 29 augustus.

straten van Tokio. De tentoonstelling trekt een recordaantal bezoekers in Museum Volkenkunde in Leiden. In vernieuwde vorm is de collectie tot 1 september 2019 te bekijken in het Tropenmuseum in Amsterdam, waar 184 deelnemers aanwezig zijn bij een 'coole' avondopenstelling.

Naturalis Biodiversity Center

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 339.886
Plus goededoelenprijzen: € 162.638
2006 t/m 2019: € 9,7 miljoen

Vlak voordat het museum heropent voor het grote publiek, bezoeken vijftien VIP-KAARThouders op 14 augustus 's avonds het museum. Zij maken kennis met het vroegste leven op aarde, Nederland in de ijstijd en staan oog in oog met tyrannosaurus rex 'Trix'. In het vernieuwde Naturalis kunnen bezoekers het mooiste van de natuur ontdekken.

in de geschiedenis van de bijzondere zelfspelende muziekinstrumenten. In het museum klinken verhalen van orgelvrouwen, van bouwers en zakelijke breinen die niet over zich heen lieten lopen.

De Museumfabriek

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 15.586
Plus goededoelenprijzen: € 73
2009 t/m 2019: € 2,9 miljoen

Dit najaar kan de bezoeker op sterrenjacht in de Museumfabriek. In de museumhal staat de oudste nog werkende sterrenprojector ter wereld, eigendom van het Museon in Den Haag. Een stelsel van radertjes zorgt ervoor dat de sterren precies zo bewegen als in werkelijkheid. Het publiek kan zo, zonder het strooilicht van steden, de diepzwarte hemel ervaren.

Museumstoomtram Hoorn-Medemblik

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 66.619
Plus goededoelenprijzen: € 63.393
2007 t/m 2019: € 4,0 miljoen

Niet alleen op het museumterrein in Hoorn is veel te zien, ook onderweg kijkt de reiziger vanuit een van de historische stoomtrams zijn ogen uit. De spoorlijn uit 1887 tussen Hoorn en Medemblik is uniek. De karakteristieke stationsgebouwen en bruggen van vroeger zijn bewaard gebleven. Geïnteresseerden kunnen uitstappen en een kijkje nemen in de wachtkamer of in het kantoor van de stationschef.

Nationaal Museum van Wereldculturen

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 304.809
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 80.000
Plus goededoelenprijzen: € 119.206
2006 t/m 2019: € 9,2 miljoen

'Cool Japan' brengt de fascinatie voor Japan in beeld: van Hello Kitty tot samoerai en van de Japanse horror tot kawaii (cute) fashion uit de

Het schilderij 'Tal' stamt uit 1999, het jaar waarin toonaangevend kunstenaar Neo Rauch zijn internationale doorbraak beleefde. Museum de Fundatie heeft mede door steun van de BankGiro Loterij zijn collectie verrijkt met een zesde werk van Rauch.

Nederlands Fotomuseum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 79.255
Plus extra project: € 500.000
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 74.998
Plus goededoelenprijzen: € 14.796
2002 t/m 2019: € 3,7 miljoen

Met zijn kleurenfotografie brengt Ed van der Elsken een ode aan de mens en het leven rond universele thema's als liefde, leven en dood. Van der Elskens werk blijft mensen raken. Het Nederlands Fotomuseum heeft zijn kleurenfotografie van de ondergang gered en viert dat met de tentoonstelling 'Lust for Life', die zelfs verlengd wordt.

Nederlands Openluchtmuseum

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 410.279
Plus extra project: € 750.000
Plus goededoelenprijzen: € 374.700
2002 t/m 2019: € 14,5 miljoen

Het Nederlands Openluchtmuseum laat de bezoeker met de tentoonstelling 'Gruwelijk Lekker' de smaken door de eeuwen heen beleven. Door de eeuwen heen zijn er veel gerechten die we nu afschuwelijk of juist lekker vinden. Op 6 en 7 juli proeven 4.400 deelnemers gruwelijke en lekkere historische gerechten uit een bepaald tijdvak van de Nederlandse geschiedenis.

NEMO

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 379.088
Plus goededoelenprijzen: € 212.358
2011 t/m 2019: € 6,9 miljoen

Eind november opent NEMO 'Humania', een nieuwe tentoonstelling over de mens. Biologie, sociologie en psychologie zijn thema's van de expositie. Deelnemers van de BankGiro Loterij hebben de eer de exclusieve avondopstelling op 14 november te bezoeken en deel te nemen aan workshops en spectaculaire demonstraties.

Koningin Máxima opent de tentoonstelling 'Humania' bij NEMO. Met zelftests, spellen, museale objecten en persoonlijke verhalen staat de bezoeker zelf centraal.

Het Nieuwe Instituut

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 83.243
Plus goededoelenprijzen: € 4.798
2006 t/m 2019: € 4,4 miljoen

Met een metershoog tijdelijk archief speculeert Het Nieuwe Instituut op het belang van een archief van Nederlandse design en digitale cultuur. Samen met bezoekers achterhaalt het archief de waarde van topstukken en verborgen schatten. Speciaal voor 53 winnaars organiseert het museum op 6 januari een vipmiddag. De genodigden ervaren zelf hoe een kunstveiling eraan toegaat.

De Nieuwe Kerk

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 68.310
Plus extra project: € 333.500
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 100.008
Plus goededoelenprijzen: € 112.501
2010 t/m 2019: € 6,4 miljoen

De geschiedenis van Suriname krijgt in Nederland weinig aandacht, terwijl beide landen al eeuwenlang verbonden zijn. Vanaf 5 oktober is daarom 'De Grote Suriname-tentoonstelling' te zien in De Nieuwe Kerk. In een spectaculaire setting reist de bezoeker door het kleurrijke land. Op 16 november bekijken 412 deelnemers het veelzijdige culturele leven tijdens een exclusieve avondopenstelling.

Het Noordbrabants Museum

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 270.336
Plus goededoelenprijzen: € 161.688
2010 t/m 2019: € 5,3 miljoen

De tentoonstelling 'Jan Sluijters. De wilde jaren' laat zien hoe de Brabantse kunstenaar als jongeman in Parijs kennismakkt met de avant-gardekunst uit die periode. Het Noordbrabants Museum ontvangt 75 deelnemers met introducé te midden van een groot aantal kleurrijke schilderijen en tekeningen voor een inspirerende rondleiding en aansluitend een borrel in de Statenzaal.

Met steun van onze deelnemers restaureert het Rijksmuseum van Oudheden Egyptische mummiekisten, Griekse vazen en meerdere gipsen voor de tijdelijke tentoonstelling 'Studio RMO'.

van cultuur en natuurbehoud in Nederland. Met de tentoonstelling 'MOJO Backstage: Delftse meesters in de muziekindustrie' viert Museum Prinsenhof Delft met steun van het cultuurfonds het vijftigjarig bestaan van concertorganisator MOJO. Bezoekers ontdekken wat er achter de schermen komt kijken bij de organisatie van een grootschalig muziekevenement.

BankGiro Loterij Museumprijs

Bijdrage 2019: € 100.000

2016 t/m 2019: € 0,4 miljoen

Voor het twaalfde jaar reiken wij in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds en de Museumvereniging de BankGiro Loterij Museumprijs uit. De Museumprijs is een echt publieks-evenement, want nadat de vakjury de genomineerden heeft bekendgemaakt, mag het publiek stemmen. In totaal brengen dit jaar 75.000 Nederlanders hun stem uit, waarbij het Stedelijk Museum Schiedam als winnaar uit de bus komt. Lees meer op pagina 34.

Paleis Het Loo

Bijdrage 2019: € 300.000

Plus geoormerkte loten: € 656.522

Plus extra project: € 1.200.000

Plus goededoelenprijzen: € 32.063

2008 t/m 2019: € 9,2 miljoen

Vanaf het voorjaar staan in de tuin van Paleis Het Loo vier hedendaagse kunstwerken die ontworpen zijn door de Pools-Amerikaanse architect Daniel Libeskind. Na een exclusieve ontvangst in het theehuis van het paleis-park, krijgen 42 deelnemers van de BankGiro Loterij een rondleiding door de tuinen met uitleg over de 4 sculpturen waarmee Libeskind de historische tuin verbindt met de hedendaagse werkelijkheid.

Prins Bernhard Cultuurfonds

Bijdrage 2019: € 14.000.000

Plus geoormerkte loten: € 2.599.816

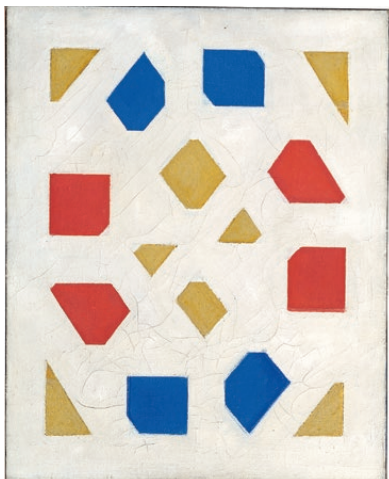
Plus extra project: € 375.000

1970 t/m 2019: € 253,3 miljoen

Het Prins Bernhard Cultuurfonds ondersteunt projecten op het gebied

Op 26 juni verrast singer-songwriter Nielson 75 nietsvermoedende deelnemers en hun introducés met een optreden in het Delftse Museum Prinsenhof.

Singer Laren verwerft een invloedrijk werk uit de beginperiode van De Stijl: 'Compositie 1917-1918' van medeoprichter van De Stijl, Bart van der Leek. Hij schilderde als eerste geometrische vormen in primaire kleuren op een wit fond waarmee hij rechtstreeks Mondriaan beïnvloedde.

Rijksmuseum van Oudheden

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 294.346
Plus goededoelenprijzen: € 49.819
2009 t/m 2019: € 4,5 miljoen

Voor het eerst is in Nederland een grote expositie over de archeologie van Cyprus te zien. Met de tentoonstelling 'Cyprus – eiland in beweging' toont het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden de archeologische rijkdommen van Cyprus. Op 2 november maken 370 deelnemers en hun introducé kennis met de kleurrijke cultuur van het eiland.

Het Scheepvaartmuseum

Bijdrage 2019: € 400.000
Plus geoormerkte loten: € 73.954
Plus goededoelenprijzen: € 44.467
2006 t/m 2019: € 8,4 miljoen

Na de opening van 2 nieuwe vaste presentaties – 'Republiek aan Zee' en 'Cartografie & Curiosa' – bezochten 447 deelnemers op 25 mei een exclusieve avondopenstelling in Het

Scheepvaartmuseum. De tentoonstellingen laten zien hoe Nederland als maritieme natie is gevormd en hoe Nederlanders in de zeventiende eeuw het Europese wereldbeeld bepaalden.

Singer Laren

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 83.126
Plus extra project: € 400.000
Plus goededoelenprijzen: € 95.132
2006 t/m 2019: € 6,3 miljoen

In museum Singer Laren zijn het hele jaar door wisselende tentoonstellingen te zien. De Singercollectie omvat schilderijen en werken op papier uit de periode 1880-1950, maar ook een indrukwekkende collectie beelden. Daarbij zijn zeven werken van Auguste Rodin, met als hoogtepunt 'De Denker'.

Het Spoorwegmuseum

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 325.249
Plus goededoelenprijzen: € 434.312
2007 t/m 2019: € 7,7 miljoen

Negen zomerse dagen lang introduceert het Spoorwegmuseum de tweede editie van 'Het leukste reisje van Nederland', een culturele beleving voor jong en oud. De bezoeker ervaart in een betoverende reis verschillende bestemmingen met telkens een bijzondere culturele voorstelling, een unieke expositie of beleving uit het aanbod van een van de andere partners van de BankGiro Loterij.

Stedelijk Museum Amsterdam

Bijdrage 2019: € 300.000
Plus geoormerkte loten: € 187.158
Plus bijdrage Blockbusterfonds: € 139.990
Plus goededoelenprijzen: € 79.468
2012 t/m 2019: € 4,1 miljoen

Met de Blockbuster tentoonstelling 'Chagall, Picasso, Mondriaan e.a.: Migranten in Parijs' vertelt het Stedelijk Museum Amsterdam het verhaal van kunstenaars die in de jaren 1900-1950 in een vreemd land tot uitzonderlijk vernieuwend werk komen. Het is een uitgelezen kans om het werk van de grote moderne meesters te zien én om nieuwe kunstenaars te ontdekken.

Het Stedelijk Museum Amsterdam deed vijf jaar materiaal-technisch onderzoek naar negen schilderijen van Marc Chagall, die 35 jaar van zijn oeuvre beslaan, waaronder 'De Violist'. Het is waardevol voor kunsthistorici en restauratoren wereldwijd.

Teylers Museum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 80.493
Plus goededoelenprijzen: € 31.526
2007 t/m 2019: € 3,9 miljoen

Teylers Museum wil de hedendaagse belangstelling voor kunst en kennis activeren vanuit zijn unieke erfenis uit de verlichting. Deze omvat uitzonderlijke collecties, een authentiek monumentaal gebouw en een rijke geschiedenis. Gewapend met zaklantaarn gaan 117 deelnemers op 26 oktober naar het Teylers Museum voor een unieke en verwonderende rondleiding in het donker, waarbij diverse geheime plekken zijn belicht.

Van Abbemuseum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 21.931
Plus extra project: € 798.500
Plus goededoelenprijzen: € 23.124
2007 t/m 2019: € 4,1 miljoen

Het Van Abbemuseum is toegankelijk voor iedereen. Of de bezoeker nu blind of slechtziend, doof of slechthorend is, het museum zorgt voor een unieke museumbeleving. Met het programma 'Onbeperkt Van Abbe' laat het museum het publiek en vooral de doelgroepen met speciale behoeften het museum en de kunstwerken ervaren met alle zintuigen.

Sinds 1992 heeft het Mauritshuis de 'Allegorie op de Zomer' van Nicolaes Berchem al in bezit. Met steun van de BankGiro Loterij en Vereniging Rembrandt maakt het Mauritshuis de seizoenenreeks compleet door de aankoop van de drie allegorische schilderijen op de lente, de herfst en de winter. Hij schilderde deze rond 1670 ter decoratie van een Amsterdams grachtenpand.

Met de bijdrage van de BankGiro Loterij koopt Museum Arnhem vijf werken, waaronder dit werk van acryl en inkt op papier 'Datum 28 oktober 2017. nummer 997' van Albert van der Weide. Het kunstwerk komt uit een serie van 1.006 tekeningen gebaseerd op zijn ervaringen in het Arnhemse park Sonsbeek.

Vereniging Hendrick de Keyser

Bijdrage 2019: € 1.200.000
Plus geoormerkte loten: € 71.170
Plus goededoelenprijzen: € 6.223
2000 t/m 2019: € 21,2 miljoen

De schitterende achttiende-eeuwse buitenplaats Beeckestijn is het nieuwste museumhuis van Vereniging Hendrick de Keyser. De Kapelwoning op de buitenplaats is het oudst bewaarde voorbeeld van de neogotische bouwstijl in ons land. Onder het genot van heerlijke tapas legt een strijkkwartet in augustus onze zeventig deelnemers muzikaal in de watten.

Vereniging Rembrandt

Bijdrage 2019: € 400.000
2009 t/m 2019: € 4,6 miljoen

Vereniging Rembrandt steunt vanaf haar oprichting in 1883 musea bij

belangrijke kunstaankopen. Onze bijdrage gaat naar het BankGiro Loterij Aankoopfonds, waarmee de vereniging aankopen mogelijk maakt voor musea die geen directe steun van de loterij krijgen. Sinds de oprichting in 2010 draagt het fonds bij aan 60 kunstaankopen van 40 musea. De BankGiro Loterij steunt sinds 2017 ook de restauratie van kunstwerken via de vereniging vanuit het BankGiro Loterij Restauratiefonds.

Zeeuws Museum

Bijdrage 2019: € 200.000
Plus geoormerkte loten: € 1.217
Plus goededoelenprijzen: € 16.118
2008 t/m 2019: € 2,4 miljoen

In de presentatie 'Mannenpak' vertelt het traditionele Zeeuwse pak het verhaal van zijn eigenaar. Bij de opening nodigt het Zeeuws Museum 827 loterijdeelnemers uit die ontdekken dat het mannenpak zo zwart en grijs is als de Zeeuwse klei. Sterk voor zwaar werk, sober voor de zondag en flamboyant voor een feestje.

Zuiderzeemuseum

Bijdrage 2019: € 500.000
Plus geoormerkte loten: € 294.147
Plus goededoelenprijzen: € 304.190
2007 t/m 2019: € 9,7 miljoen

Het leven in het Zuiderzeegebied was hard. Vanaf 2019 maakt het

In de tentoonstelling 'Mannenpak' in het Zeeuws Museum zijn een mannenpak met zilveren broekstukken en een jongenskostuum uit Walcheren te zien.

Zuiderzeemuseum dit in het buitenmuseum nog duidelijker. 'Leven van de wind' vormt dit jaar de rode draad in het museum. Hoogtepunt is het

huis 'Leven op een kluitje', waar vissersvrouw Grietje als hologram vertelt over haar roerige huishouden.

Museum Van Loon heeft mede met steun van Vereniging Rembrandt twee delen uit de Atlas van Loon verworven. De twee zeventiende-eeuwse banden zijn stedenboeken die zijn uitgegeven door Joan Blaeu, uitgever van enkele wereldwijd vermaarde atlasen. De Atlas van Loon is samengesteld in opdracht van Frederik Willem van Loon, telg uit een regentenfamilie.

Extra projecten

Dankzij de opbrengst van de extra trekkingen kunnen wij bijzondere projecten van onze culturele partners helpen realiseren. Eenmaal per jaar kunnen zij een voorstel indienen voor deze extra bijdrage. Uit de inleg van 2019 steunen wij negen extra projecten.

Wat je ziet ben je zelf

Projectbijdrage: € 1.000.000

Beeld en Geluid

Sinds het museum in 2006 de succesvolle 'Beeld en Geluid Experience' over media opende, is onze wereld onvoorstelbaar veranderd. We kijken wat, waar, wanneer en naar wie we maar willen, zijn mediamaker en delen alles. Met deze projectbijdrage creëert Beeld en Geluid een nieuwe beleavingswereld die beter past in de huidige tijdgeest: 'Wat je ziet ben je zelf', een unieke, dynamische en gepersonaliseerde rondreis waarbij de bezoeker meer leert over de impact van media. Wat doe jij met media en wat doen media met jou?

Secrets of the past

Projectbijdrage: € 750.000

Drents Museum

Het Drents Museum weet met zijn internationale tentoonstellingen jaar-

lijks 180.000 bezoekers te trekken. Van gouden schatten uit het oude Iran tot handschriften van de Hebreeuwse Bijbel. Nu is de geschiedenis van Drenthe aan de beurt door een vaste tentoonstelling met iconen als de oudste boot ter wereld, het Meisje van Yde en 'Onkruid verbrandende boer' van Vincent van Gogh. Bezoekers beleven met deze topstukken de 'wereldgeschiedenis' van Drenthe. Ze krijgen ook de prikkel om deze geschiedenis te ontdekken bij musea en in natuurgebieden in de provincie.

Eregalerij Nationale Fotografie

Projectbijdrage: € 500.000

Nederlands Fotomuseum

Het Nederlands Fotomuseum komt met een nieuw initiatief: een 'Eregalerij' met topstukken uit de Nederlandse fotografie. Wat de Hollandse meesters in de zeventiende eeuw waren voor hun tijd, zijn fotografen als Ed van der Elsken, Cas

Door uitbreiding van het Nederlands Fotomuseum met 2.000 m² op de begane grond van gebouw Las Palmas, pal naast de Erasmusbrug, krijgt de Eregalerij haar plek.

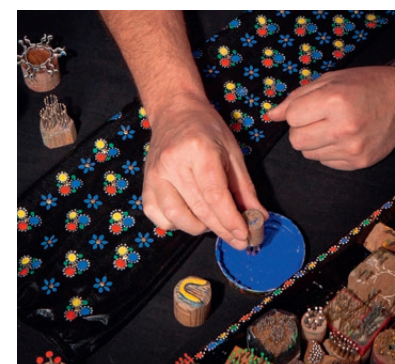
Oorthuys en Rineke Dijkstra voor de huidige tijd. De Eregalerij toont honderd topstukken uit de rijke collectie van het Fotomuseum en andere toonaangevende musea, waaronder het Rijksmuseum. Dankzij onze extraprojectbijdrage zullen 'de Nachtwachten van de fotografie' binnenkort gratis toegankelijk zijn.

MakerLab - IN DE MAAK

Projectbijdrage: € 750.000

Nederlands Openluchtmuseum

De kunst van het ambacht, de kennis van de vakman: leren van vroeger, toepassen in het heden, toewerken naar de toekomst. Het MakerLab in het Nederlands Openluchtmuseum brengt mede met de loterijbijdrage al

Het Nederlands Openluchtmuseum wil de bezoeker laten ervaren hoe het is om zelf papier te scheppen, touw te weven of Staphorster stipwerk te maken.

deze elementen samen. Niet alleen voor onze bezoekers, maar ook voor bijvoorbeeld de ambachtslieden en onderwijsinstellingen. Leer van elkaar, heb oog voor details, heb waardering voor de maker. Traditie en innovatie ontmoeten elkaar in het MakerLab en het museum faciliteert deze waardevolle ontmoetingen.

Reis in de tijd

Projectbijdrage: € 333.500

De Nieuwe Kerk

De Nieuwe Kerk is met jaarlijks 250.000 bezoekers een van de best bezochte historische locaties in Amsterdam. Uit eigen onderzoek blijkt dat bezoekers graag meer willen leren over de rijke historie. Dankzij deze projectbijdrage komen verhalen over

Beeld en Geluid gaat met de tijd mee. Het museum vernieuwt en wijzigt de vaste presentatie naar 'Wat je ziet, ben je zelf'.

Vanuit diverse perspectieven werpt het Drents Museum met het project 'Secrets of the past' nieuw licht op de getoonde objecten.

De Nieuwe Kerk luistert naar de wens van bezoekers om meer te weten over de geschiedenis van de kerk en verwerkt dit in een permanente presentatie.

De bewonersgeschiedenis van Paleis Het Loo is te zien in de permanente tentoonstelling 'Het geheim van Oranje'.

onder meer de verwoestende brand in 1645 en de inhuldiging van de koning tot leven in een permanent zichtbare, multimediale presentatie. Hierbij staan vier thema's centraal: de bouwhistorie, de koninklijke kerk, het dagelijks

Met het verhalenproject 'Dreamocracy' laat het Prins Bernhard Cultuurfonds via Fonds ZOZ zien wat de waarde van democratie is door de ogen van naar Nederland gevluchte mensen.

gebruik en de rol van de kerk tijdens nationale momenten van herdenken en vieren.

Het geheim van Oranje

Projectbijdrage: € 1.200.000

Paleis Het Loo

In 2021 kunnen bezoekers weer voet zetten in Paleis Het Loo. Na een intensieve verbouwing is het paleis dan een compleet nieuw museum dat 500.000 bezoekers verwacht in het openingsjaar. Onder het voorplein, de Bassecour, is een uitbreiding gerealiseerd van 5.000 m² voor nieuwe ontvangst- en tentoonstellingsruimten. Met de extra bijdrage komen de permanente tentoonstelling 'Het geheim van Oranje', over de relatie tussen de Oranjes en Nederland vanaf de zestiende eeuw, en de heropening van Paleis Het Loo tot stand.

Het andere festival

Projectbijdrage: € 375.000

Prins Bernhard Cultuurfonds

Het Prins Bernhard Cultuurfonds zet zich als beheerder van Fonds ZOZ in voor jonge kunstenaars. Om hen aan een groter publiek te presenteren, slaan Stichting Rose, Theater de Meervaart en het Prins Bernhard Cultuurfonds de handen ineen. Samen organiseren zij een multicultureel en multidisciplinair festival dat in buurthuizen, musea en theaterzalen

Met de presentatie van voel- en geurreplica's verwacht het Van Abbemuseum een toevoeging te zijn voor mensen met een beperking, maar ook voor het grote publiek.

een scala aan jonge makers en hun verhalen over Nederland anno nu laat zien. Tijdens dit festival vieren we dat we allemaal anders zijn. Met deze loterijbijdrage gaan de drie organisaties het project op een grotere schaal uitvoeren.

Het nieuwe Singer

Projectbijdrage: € 400.000

Singer Laren

Begin vorige eeuw beleefde de Nederlandse kunst in het kunstenaarsdorp Laren een ongekende

bloeiperiode. Aangetrokken door het internationale succes bouwde het Amerikaanse verzamelaarschepaar Singer de villa 'De Wilde Zwanen', nu het hart van Singer Laren. Met de bouw van een nieuwe vleugel laat het museum vanaf eind 2021 in de tuinzalen van het museum een permanente tentoonstelling zien over de bloei van het Nederlandse impressionisme en modernisme. Onze bijdrage gaat naar het inrichten van de tuinzalen.

Feel the Museum

Projectbijdrage: € 798.500

Van Abbemuseum

Na het succesvolle en inclusieve Special Guests-programma pakt het Van Abbemuseum door om van inclusiviteit de standaard te maken, nu met het project 'Feel the Museum'. Met de bijdrage kan het museum in 2021 een inclusieve, multizintuiglijke en meerstemmige collectiepresentatie realiseren van circa 2.500 m². De inzet is meerstemmigheid, zodat iedere museumbezoeker zijn 'eigen stem' kan tegenkomen tijdens een bezoek. Ook richt het museum een groot deel van de vaste opstelling multizintuiglijk in met voelreplica's en geurelementen.

In de nieuwe vleugel zal Singer Laren niet alleen wisselende exposities programmeren, maar ook de Singercollectie permanent tentoonstellen.

De Lelie bloeit door winst Molenprijs 2019

Met het motto 'Stem op onze droom, breng De Lelie weer op stoom', wint korenmolen De Lelie uit Puttershoek de BankGiro Loterij Molenprijs 2019. De droom? Verborgen en vervallen ruimtes renoveren om zo het rijke verleden van de molen te doen herleven. Met de hoofdprijs van 75.000 euro brengt molenaar Jesse in 't Veld zo 'zijn' Lelie inclusief verhalen weer tot bloei.

Puzzelstukjes van het verleden

In Nederland staan meer dan 1.200 wind- en watermolens. Elke molen is een puzzelstukje, samen vormen ze een belangrijk onderdeel van onze geschiedenis. Het door De Hollandsche Molen opgerichte Molenfonds zet zich in om deze puzzel compleet te houden. Zo verdeelt het Molenfonds in 2019 een totaalbedrag van 1 miljoen euro onder 34 molenprojecten.

Voor alle molens

De BankGiro Loterij Molenprijs is een jaarlijkse publieksprijs,

ingesteld en georganiseerd door De Hollandsche Molen met steun van de BankGiro Loterij. Met de hoofdprijs van 75.000 euro kan de winnende molen zijn droom in vervulling laten gaan. De andere finalisten blijven niet met lege handen achter. Zij krijgen 1 euro per uitgebrachte stem en kunnen zo een deel van hun ideeën uitvoeren. Elke Nederlandse molenaar met een droom kan een plan inzenden om kans te maken op de Molenprijs. Een vakjury kijkt vervolgens of dit plan voldoet aan drie criteria: fysieke verbetering van de molen, een breed draagvlak onder de lokale gemeenschap en een maatschappelijke uitstraling.

Het team van De Lelie ontvangt blij verrast de cheque met 75.000 euro van de BankGiro Loterij Molenprijs tijdens de jaarlijkse Molencontactdag in 's-Hertogenbosch.

Vrijwilligers staan samen met molenaar Jesse in 't Veld trots voor hun korenmolen De Lelie in Puttershoek.

Het publiek stemt uiteindelijk via molenprijs.nl op de finalisten die de jury selecteert en bepaalt zo de winnende molen van 2019.

De finalisten van 2019

- De Lelie uit Puttershoek wil van de vervallen kelder en machinekamer van de molen expositieruimtes maken. Hier vertellen zij verhalen over de onderduikers die hier in de Tweede Wereldoorlog zaten en

over de stoommachine die er lang geleden stond.

- De Vrijheid in Beesd maalt lokaal geteelde tarwe voor biologische producten. Om lange sluiting te voorkomen is restauratie van het gemaal van de tarwemolen noodzakelijk.

- De Rotterdamse molen De Ster wil toegankelijker worden voor het publiek. Zo kunnen meer mensen kennismaken met een van de laatste nog werkende snuif- en specerijenmolens van Nederland.

Einduitslag Molenprijs 2019

Met 10.762 van de in totaal 26.256 uitgebrachte stemmen gaat de hoofdprijs van 75.000 euro naar De Lelie. De andere finalisten krijgen voor elke stem die zij ontvangen 1 euro.

De eindstand:

1. Molen De Lelie in Puttershoek (Zuid-Holland) € 75.000
2. Molen De Vrijheid in Beesd (Gelderland) € 9.141
3. Molen De Ster in Rotterdam (Zuid-Holland) € 6.353

BankGiro Loterij Fonds

Bijdrage 2019: € 4.332.499
2004 t/m 2019: € 67,1 miljoen

Het BankGiro Loterij Fonds steunt kunst- en cultuur-initiatieven die midden in de maatschappij staan en onze wereld kritisch bevragen. Initiatieven van en met mensen uit alle lagen van de samenleving die nieuwe perspectieven ontwikkelen en uitnodigen tot het op een andere manier vormgeven van de maatschappij.

Het BankGiro Loterij Fonds is onderdeel van Stichting DOEN, het verdeelfonds van Goede Doelen Loterijen, en werkt graag samen met inspirerende pioniers die risico's durven nemen én ver-

De fototentoonstelling 'HOLLANDSE MEESTERS HER-ZIEN' van Urban Myth geeft een uniek beeld van onze geschiedenis en draagt bij aan een inclusievere samenleving.

andering veroorzaken. Het fonds biedt deze 'ambassadeurs van de verbeelding' een plek waar zij kunnen aankloppen met innovatieve ideeën en voorstellen. Juist zij kunnen met hun radicale verbeelding de wereld laten zien: niet hoe deze is, maar hoe deze zou kunnen zijn. In 2019 is met de bijdrage van de BankGiro Loterij een recordaantal projecten goedgekeurd; maar liefst 93 projecten ontvangen financiële steun. Maak hieronder kennis met drie inspirerende voorbeelden.

GAS op tournee

De voorstelling 'GAS' van Toneelgroep Jan Vos vertelt het verhaal van de gaswinning in de afgelopen zestig jaar. Startend in de jaren zestig, als het eerste gas jubelend wordt afgefakkeld en harten en huizen verwarmt. Eindigend in het heden, waarin duidelijk is dat de gaskraan zo snel mogelijk dicht moet en iedereen met angst en beven wacht op de volgende klap. Na twee maanden voorstellingen in Groningen, kan 'GAS' nu met steun van het BankGiro Loterij Fonds op tournee naar meer dan veertig theaters in heel Nederland.

HOLLANDSE MEESTERS HER-ZIEN

Prominente Nederlanders van kleur, onder wie voetballer Ruud Gullit, rapper Typhoon en zangeres Berget Lewis, kruipen voor deze fototentoonstelling in de huid van historische Nederlanders. Humberto Tan, Ahmet Polat,

Toneelgroep Jan Vos zoekt het publiek op en betreft hen bij een belangrijk, actueel thema. Via voorstellingen maakt de toneelgroep onderwerpen bespreekbaar en zet de bezoekers aan het denken.

Stacii Samidin en Milette Raats fotograferen hen geheel in de stijl van Rembrandt en zijn tijdgenoten en op bijzondere locaties zoals het Rijksmuseum en de Hortus Botanicus in Amsterdam. Met deze fototentoonstelling in de Hermitage willen de makers de geschiedenis verrijken en een gezicht geven aan onbekende historische figuren van kleur.

All you can Art

Met de vierde editie van 'All you can Art' krijgen alle Rotterdammers de kans om zich helemaal tegoed te doen aan kunst. 'All you can Art' is een atelier, tentoonstelling en 'summerschool' ineens, waar ook ouderen, jongeren en (ex-)verslaafden samen met kunstenaars de kans krijgen om te maken, te leren en te ontdekken.

Deze bijzondere impactvolle werkwijze bereikt een breed publiek.

Instituto Buena Bista laat zien hoe kunst de kracht heeft om mensen uit alle lagen van de samenleving bij elkaar te brengen. In samenwerking met kunstenaars bereiken ze een divers en breed publiek.

Eenmalige schenkingen

Fraylemaborg, Slochteren

Bijdrage 2019: € 250.000

In het Groningse dorpje Slochteren staat een indrukwekkende burcht, of borg zoals de Groningers zeggen. De Fraylemaborg dateert van vóór 1300 en huisvest een bescheiden collectie van bijzonder cultuurhistorisch belang. Naast tentoonstellingen in het koetshuis vinden bezoekers er een prachtig landgoed, een weelderige kruidentuin en een sfeervol restaurant-café. De Fraylemaborg ondergaat een ingrijpende restauratie en met de bijdrage van de loterij is de begroting nu sluitend.

Lalique Museum, Doesburg

Bijdrage 2019: € 500.000

Het Lalique Museum is vernoemd naar de Franse juwelen- en glaskunstenaar René Lalique (1860-1945), een groot vernieuwer in zijn tijd. Het museum is in 2011 geopend door collectioneers Melssen en Janssens. Dankzij hun enthousiasme en ondernemerschap is het aantal bezoekers flink gestegen, waardoor een verhuizing noodzakelijk is. Het museum heeft een prachtig nieuw onderkomen gevonden in rijksmonument de Commanderie, in het historische hart van Doesburg. Het

museum gebruikt de loterijbijdrage voor de afwerking en museale inrichting.

Museum Van Bommel Van Dam, Venlo

Bijdrage 2019: € 300.000

Museum Van Bommel Van Dam toont een ruime collectie moderne en hedendaagse kunst van bekende kunstenaars als Corneille, Rooskens, Schoonhoven, Lucebert en Heyboer. In 2017 sloot het museum om te verhuizen naar het rijksmonument en voormalige postkantoor van Venlo. Dankzij onze bijdrage kan het museum zijn inrichtingswensen realiseren. Door het aanbieden van activiteiten als debatten en educatieprojecten in het nieuwe museumcafé, kan het museum vanaf de heropening in 2021 uitgroeien tot een levendige ontmoetingsplek.

Nationaal Holocaust Museum, Amsterdam

Bijdrage 2019: € 1.500.000

Het Nationaal Holocaust Museum opent in 2022 zijn deuren op twee locaties in Amsterdam: De Hollandsche Schouwburg en de voormalige Hervormde Kweekschool ertegenover. Het museum houdt de herinnering aan de slachtoffers levend en roept op tot morele reflectie op het

Na tien jaar leegstand krijgt het oude postkantoor in Venlo een nieuwe bestemming. Museum Van Bommel Van Dam kan zich na de verbouwing en inrichting opmaken voor een spectaculaire opening.

verleden én het heden. Uiteindelijk is het doel van het door het Joods Cultureel Kwartier opgerichte museum om te inspireren tot een inclusieve samenleving met gelijke rechten voor iedereen.

Nederlandse Kastelenstichting, landelijk

Bijdrage 2019: € 200.000

Er staan nog circa duizend kastelen in Nederland. De Nederlandse Kastelenstichting is het landelijke kennis- en promotiecentrum voor kastelen, buitenplaatsen en hun historische groen én organisator van de jaarlijkse Dag van het Kasteel. Een dag die al meer dan twaalf jaar plaatsvindt om te laten zien hoe waardevol en divers dit erfgoed is. De ambitie is te groeien naar 250 deelnemende locaties

en 100.000 bezoekers. Met de loterijbijdrage kan de stichting de komende jaren verder aan de weg timmeren met de Dag van het Kasteel.

Op tweede pinksterdag vindt de Dag van het Kasteel plaats, waarop elk kasteel met activiteiten een stap terug doet in de tijd. Gidsen geven een rondleiding door het kasteel en de tuin.

Met onze eenmalige schenking kan de Fraylemaborg in Slochteren de ingrijpende restauratie ondergaan.

Door de gestegen bezoekersaantallen van het Lalique Museum in Doesburg is een verhuizing noodzakelijk: het rijksmonument de Commanderie is de perfecte locatie in Doesburg.

Het Nationaal Holocaust Museum gebruikt de eenmalige schenking voor de overkapping van het schoolplein, het hart van het museum.

Stedelijk Museum Schiedam, Schiedam

Bijdrage: € 400.000

Het Stedelijk Museum Schiedam is een toonbeeld van inclusiviteit en trekt met een toegankelijk aanbod over kunst- en stadsgeschiedenis jaarlijks 70.000 bezoekers. Aangemoedigd door het winnen van de BankGiro Loterij Museumprijs wil het museum een volgende stap zetten. Met onze eenmalige schenking krijgt het museumplein een nieuwe inrichting en realiseert het museum in het souterrain een lang gekoesterde droom: een prachtig diorama dat aan de hand van persoonlijke verhalen laat zien hoe Schiedam door de wereldgeschiedenis is gevormd.

Oyfo Kunst en Techniek is een inspirerende plek. De oudere machines zijn spectaculair om in werking te zien en komen straks op de nieuwe locatie nog beter tot hun recht.

Oyfo Kunst en Techniek, Hengelo

Bijdrage 2019: € 418.000

Het voormalige Techniekmuseum HEIM heropent in 2021 als een technisch-wetenschappelijk museum met oog voor de toekomst: Oyfo Kunst en Techniek. Oyfo is een fusie van HEIM, de lokale muziekschool en het centrum voor kunsteducatie en er zullen daarom veel experimenten komen met cross-overs tussen kunst en techniek. Onze eenmalige bijdrage maakt de verhuizing van Oyfo mogelijk. In het Hazemeijer-complex toont het museum op speelse wijze verhalen van de technische ontwikkeling van Twente, de industriële revolutie, de gevolgen daarvan voor onze planeet en over mogelijke (duurzame) technologieën van de toekomst.

Mede door onze bijdrage stijgt het aantal deelnemende waterlinies, forten, vestingen en bunkers die meedoen met de BankGiro Loterij Fortendag.

Het Stedelijk Museum Schiedam wil de eenmalige schenking gebruiken om naast een nieuw diorama ook de herinrichting van het museumplein te realiseren.

Onze eenmalige schenking betekent voor Stichting Nederland Monumentenland een professionaliseringsslag die van de BankGiro Loterij Open Monumentendag een breder evenement maakt.

Stichting Liniebreed Ondernemen, landelijk

Bijdrage 2019: € 300.000

De Nederlandse geschiedenis is doordrenkt van de strijd tegen het water, maar ook van het gebruik van water. Stichting Liniebreed Ondernemen verenigt de waterlinies, forten, vestingen en bunkers die deze rijke geschiedenis geschreven hebben. Om meer bekendheid, bezoekers en omzet te genereren, organiseert ze elk jaar de Fortendag. Mede dankzij deze dag trekken de forten en vestingen jaarlijks 1,5 miljoen bezoekers. Met deze eenmalige schenking kan de stichting de komende jaren een extra impuls geven aan de nieuwe BankGiro Loterij Fortendag.

Stichting Nederland Monumentenland, landelijk

Bijdrage 2019: € 1.000.000

In 2015 werd de BankGiro Loterij hoofdpartner van wat sindsdien de BankGiro Loterij Open Monumentendag heet. Met 1,2 miljoen bezoekers, 18.000 vrijwilligers en 5.000 deelnemende monumenten die gratis toegankelijk zijn, is dit het grootste culturele evenement van ons land. Een weekend gevuld met tentoonstellingen, fietsroutes, wandelingen, muziekvoorstellingen en speurtochten. De vernieuwde meerjarige samenwerking betekent het verder

uitbouwen van dit evenement en het verbinden van nieuwe doelgroepen.

Wereld van Windmolens, Zaandam

Bijdrage 2019: € 500.000

De Zaanse Schans staat op het lijstje van menig toerist uit binnen- en buitenland. Elk jaar nemen ruim 2 miljoen mensen er een kijkje, van wie er 780.000 een bezoek brengen aan een van de nog overgebleven molens langs de Zaan. Aan de kop van de schans toont straks het nieuwe informatiecentrum de werking van molens en de geschiedenis van de Zaanstreek. Met de loterijbijdrage krijgt het nieuwe Molenmuseum de optimale inrichting. Samen met de molens langs de Zaan ontstaat dan de 'Wereld van Windmolens'.

Een impressie van de molens langs de Zaan waar aan de kop van de schans het Molenmuseum en een nieuw informatiecentrum komen.

Stedelijk Museum Schiedam wint Museumprijs 2019

BankGiro Loterij
MUSEUMPRIJS

Een groot en gezellig stadsplein vóór het museum, een ontmoetingsplek met geschiedenis en moderne kunst. Met deze droom wint het Stedelijk Museum Schiedam de BankGiro Loterij Museumprijs. Naast een mooie plek in de rij winnaars, waaronder Maritiem Museum Rotterdam (2018) en TextielMuseum Tilburg (2017), wint het museum 100.000 euro. Een bedrag dat van dromen werkelijkheid maakt.

Gastvrijheid als kunstvorm

In deze twaalfde editie van de Museumprijs staat het thema 'Meest Publieksvriendelijke Museum' centraal. Het Stedelijk Museum Schiedam, dat van gastvrijheid een kunstvorm heeft gemaakt, ziet de winst dan ook als een bevestiging. 'De campagne illustreerde precies waarvoor we zijn genomineerd; dat we een plek zijn van mensen, gedragen door

de stad', aldus museumdirecteur Deirdre Carasso.

Gastvrijheid betekent in Schiedam vooral vrijheid. In het museumcafé is de platenspeler publiek bezit, bepalen gasten zelf wat zij betalen voor de lunch en mag er straffeeloos op de tafels worden getekend. Daarnaast nodigt directeur Deirdre Carasso elke ontevreden bezoeker uit om bij een volgende tentoonstelling nog eens gratis terug te komen.

Een dag voor Internationale Museumdag worden de medewerkers van Stedelijk Museum Schiedam verrast met de BankGiro Loterij Museumprijs. Van links naar rechts: directeur Deirdre Carasso met Adriana Esmeijer (Prins Bernhard Cultuurfonds), Loretta Schrijver (Koffietijd) en Jeroen Branderhorst (BankGiro Loterij).

Publieksvriendelijke musea

De Museumprijs is een initiatief van het Prins Bernhard Cultuurfonds, de BankGiro Loterij en de Museumvereniging om onder-

scheidende musea te belonen en bekender te maken bij het grote publiek. De 75.000 uitgebrachte stemmen laten zien dat de Museumprijs met recht een van de grootste culturele publieksprijzen van Nederland is.

Het succes van de landelijke campagne is mogelijk dankzij alle medewerkers en vrijwilligers van het Stedelijk Museum Schiedam. Op de trap van het eigen museum houden zij de leuzen omhoog die de campagne hebben gedragen.

Het Stedelijk Museum Schiedam krijgt uiteindelijk 39 procent van de stemmen en ziet zich gedragen door de stad én gesteund door het land. Deirdre Carasso: 'We hebben mensen enthousiast voor het museum weten te maken en onze bekendheid vergroot.' Dit geldt ook voor het Eindhovense Van Abbemuseum en Museum Rotterdam, die met 31 en 30 procent van de stemmen weliswaar niet winnen, maar wel bewijzen dat ze behoren tot de meest publieksvriendelijke musea in ons land.

Onze partners op de kaart

De culturele partners van de BankGiro Loterij zijn verspreid over het hele land.

• Amsterdam Museum	• NEMO
• Anne Frank Stichting	• De Nieuwe Kerk
• Cobra Museum	• Rijksmuseum
• Het Concertgebouw	• Het Scheepvaartmuseum
• EYE	• Stedelijk Museum Amsterdam
• Foam	• Tropenmuseum
• Hermitage Amsterdam	• Van Gogh Museum
• Joods Historisch Museum	

- Bestaande partners
- Eenmalige schenking

- Wereld van Windmolens, Zaandam

- Nationaal Holocaust Museum, Amsterdam

- Stichting Nederland Monumentenland

- Stedelijk Museum Schiedam

- Stichting Liniebreed Ondernemen

- Nederlandse Kastelenstichting

- Museum Van Bommel Van Dam, Venlo

Prijzenpot naar recordhoogte

Met een recordbedrag van 59,7 miljoen euro aan prijzen, winnen en beleven deelnemers van de BankGiro Loterij meer dan ooit. In 2019 maken zij natuurlijk weer kans op geldprijzen en verrast de BankGiro Loterij hen ook met twee vakantiehuizen, kaartjes voor musicals en musea, stedenreizen, bijzondere arrangementen en andere exclusieve prijzen die bij ons zijn te winnen.

Vijftien trekkingen kans

In 2019 kost een lot bij de BankGiro Loterij 13,75 euro per trekking. Nieuwe deelnemers spelen daarbij automatisch mee voor

Het rijkelijk gevulde prijzenpakket van 2019.

Leontine reikt 100.000 euro uit in Museum Catharijneconvent aan Johan en Greta uit Jelsum.

vijftien trekkingen. Deelnemers die al langer meespelen doen mee aan de twaalf reguliere trekkingen en veelal ook aan de drie extra trekkingen: de Paastrekking, de Herfsttrekking en de Kersttrekking met elk toepasselijke en feestelijke prijzen.

Elke dag feest

Naast alle bijzondere belevenissen zijn er dagelijks mooie geldbedragen te winnen. Zo maken onze deelnemers elke dag kans op 10.000 euro, verloten we elke week 100.000 euro en verandert de BankGiro Loterij één keer per maand iemands leven met de hoofdprijs van 1 miljoen euro.

Ook in 2019 maken we elke dag winnaars blij. Deze deelnemers uit IJsselstein winnen in de trekking van juli maar liefst 10.000 euro.

Cultuur proeven

Bij een cultuurloterij horen prijzen die winnaars laten ruiken aan het uitgebreide en verrassende aanbod van de Nederlandse kunst en cultuur. De BankGiro Loterij vult samen met de partners het prijzenpakket daarom elk jaar opnieuw met unieke belevenissen. Zo verloten we in 2019 onder meer kaarten voor de eerste reeks BankGiro Loterij ZomerConcerten. Met een zomer lang optredens van (inter)nationale topartiesten op het podium van de mooiste concertzaal van het land: Het Concertgebouw in Amsterdam.

Exclusief genieten

In 2019 zien we winnaars exclusief genieten. In Museum de Fundatie krijgen zij een privé rondleiding van de Zwolse rapper Sticks door zijn tentoonstelling 'Onrust' met aansluitend een meet-and-greet. Het Nieuwe Instituut in Rotterdam geeft deelnemers in de rol van veilingmeester de kans om te ervaren hoe een kunstveiling eraan toe gaat. Allemaal bijzondere prijzen

In Vleuten proost zanger en presentator Jamai Loman met de kersverse winnaars van 100.000 euro.

Na de rondleiding van de Zwolse rapper Sticks door zijn tentoonstelling 'Onrust' in Museum De Fundatie is er tijd voor een praatje én handtekening.

We verwelkomen onze winnaars in het rijk van 'Disney's The Lion King'.

die de winnaars zich hun leven lang zullen herinneren.

Elk jaar nieuwe prijzen

Elk jaar bieden we onze deelnemers graag nieuwe prijzen aan, al vinden we ook dat er iets te kiezen moet zijn. In de onlineprijzenshop vinden winnaars daarom een uitgebreid aanbod aan prijzen, zoals (kook)boeken, puzzels en bordspellen. Bijzondere prijzen zijn de wisselende vrijkaartjes voor een bezoek aan een van onze partners, vaak in samenwerking met het Blockbusterfonds, waarvan de BankGiro Loterij mede-initiatiefnemer is.

In september overhandigt Leontine op een vakantiepark aan Rebecca en Jochem uit Zoetermeer de sleutel van hun eigen vakantiehuis. De winnaars voelen zich echte geluksvogels.

Een van de mooiste prijzen in natura is de BankGiro Loterij reiskoffer met een detail van Van Goghs meesterwerk 'Amandelbloesem'.

Winnaars in de watten

Met de speciale winnaarsarrangementen bezorgen we onze winnaars een onvergetelijke dag of avond. Op bezoek bij een van onze

Onze kunstcollectie

Het mag duidelijk zijn dat cultuur als een rode draad door ons prijzenpakket loopt. Zo bevat de nieuwe collectie prijzen ook 'Kunstsokken', een Hermitage-tas, een nijntje handdoek en eiermutsjes van het Zuiderzeemuseum. En omdat 2019 het jaar van Rembrandt is, hebben we een prijs toegevoegd die past bij een ander oer-Hollands product: de Rembrandt kaasmesjes. De reiskoffer met een detail van Van Goghs meesterwerk 'Amandelbloesem' maakt als pronkstuk de nieuwe collectie BankGiro Loterijprijzen compleet.

Ruim 1.000 VIP-KAARThouders bezoeken de exclusieve preview van de nieuwste tentoonstelling 'Humania' in NEMO.

Het zangduo Nick & Simon overdondert in Volendam twee dorpsgenoten met een cheque van 1 miljoen euro.

partners starten zij met een hapje en drankje, en genieten vervolgens van een geweldige voorstelling. Zo voelen winnaars zich met introducé de koning te rijk bij de

musical ‘Anastasia’ of ervaren zij het ultieme kerstgevoel met een geheel verzorgde avond bij het Wereldkerstcircuit. Kunst en cultuur, met een schep erbovenop.

Prijzen om te ervaren

Omdat we meer zijn dan een loterij met geldprijzen, maken

Een geliefde prijs onder winnaars van de BankGiro Loterij: een nijntje handdoek.

Als de loterij in maart bij Joyce in Rotterdam met een cheque van 10.000 euro op de stoep staat, is ze dolblij.

Twee prijswinnaars heffen het glas op een bijzondere avond bij een concert van Ilse DeLange.

deelnemers kans op uiteenlopende prijzen in natura. In de trekkingen verloten we ook verzorgingspakketten van Rituals, cadeaubonnen van Primera en toegangskaartjes voor populaire pretparken en dierentuinen. Bij de inkoop van alle prijzen in natura hechten we veel belang aan een goede omgang met mens en natuur. Dit betekent bijvoorbeeld dat we de volledige CO₂-uitstoot van ons prijzenpakket compenseren.

Beleef meer met de BankGiro Loterij

Met de BankGiro Loterij VIP-KAART ontdekken onze deelnemers kunst en cultuur vanbinnen, vanbuiten en zelfs vanboven. Samen met onze partners organiseren we speciale middag- en avondvoorstellingen, workshops en meet-and-greets. Zo varen, vliegen en dansen onze winnaars door al het moois dat onze culturele sector te bieden heeft.

Samen met een introductie beleven 140 BankGiro Loterij VIP-KAARThouders een avond van wereldniveau in museum Singer Laren. Eerst bezichtigen zij een tentoonstelling van verschillende beroemde Duitse expressionisten om daarna te genieten van een concert van het Millennium Jazz Orchestra.

In de Ziggo Dome wonen negenhonderd BankGiro Loterijwinnaars het laatste gedeelte van de sound-check bij om daarna als vip te genieten van het echte werk tijdens een spetterend liveconcert van Ilse DeLange.

Bijna driehonderd winnaars genieten van een exclusieve 'Baantjer-filmavond' op het grote scherm in Tuschinski en onder het genot van een hapje en drankje zien zij hoe rechercheur De Cock een nieuwe moordzaak oplost.

Tijdens het Zeeland Nazomerfestival wonen 32 winnaars als vip een concert bij van 3JS. In de prachtige Kloostertuin van het Zeeuws Museum ontmoeten ze de zangers voordat zij het podium op gaan.

Na drie jaar verbouwen ontvangt het vernieuwde Naturalis in de avond 943 genodigden. Na een rondleiding, inclusief bezoek aan het imponerende skelet van tyrannosaurus rex 'Trix', ontvangen alle deelnemers een goodiebag als aandenken.

Op de Veluwe zijn 218 deelnemers eregast in het Kröller-Müller Museum. Na een diner genieten zij van de schilderijen van grote meesters als Van Gogh en Picasso en bijzondere tekeningen van kunstenaars uit de negentiende en twintigste eeuw.

Een dans mag niet ontbreken tijdens de speciale avondopenstelling in Museum Speelklok. Op zaterdag 26 januari bezoeken 117 VIP-KAARThouders de tentoonstelling 'Robots love Music' en zien live de fotoplayer in actie die met hulp van de BankGiro Loterij is gerestaureerd. Dit mechanische instrument voorziet stomme films van muziek.

Op 19 mei beklimmen 31 deelnemers in Schiedam een van de hoogste brandermolens ter wereld: De Nolet. Een vaartocht door de historische binnenstad maakt de dag compleet. Sinds 1923 zet De Hollandsche Molen zich in voor het voortbestaan van molens in Nederland.

In het Cobra Museum vieren bijna vierhonderd vips de 'Día de los Muertos', een Mexicaans feest om doden te herdenken en te eren. Na een rondleiding langs werken van bekende Mexicaanse kunstenaars, maken de deelnemers zelf een object dat past bij het herdenkingsfeest.

BOEi heeft een passie voor het restaureren van erfgoed. Twee gelukkige deelnemers en hun introducee krijgen de kans om op een heel bijzondere manier te zien voor welke monumenten BOEi zorg draagt. Zij vliegen met een helikopter over zeven prachtige monumenten.

De Nieuwe Kerk in Amsterdam ontvangt in de avonden 412 deelnemers om 'De Grote Suriname-tentoonstelling' te bezoeken. Ze reizen door de rijke geschiedenis van het land aan de hand van historische en hedendaagse objecten en bekijken een opvoering van 'De Suriname Monologen'.

Groei deelnemers, groter aanbod cultuur

Met de stijging van het aantal deelnemers in 2019, groeit de bijdrage van de BankGiro Loterij aan kunst en cultuur in Nederland. Met de helft van de inleg steunt iedereen die meespeelt namelijk de Nederlandse culturele sector en met elke nieuwe deelnemer kunnen we onze culturele partners sterker maken en cultureel erfgoed nog beter beschermen. Met trots sluiten we 2019 af met een totaal van 751.099 deelnemers, een groei van 10 procent ten opzichte van 2018.

Hermitage Amsterdam is een van de culturele partners waar we de bezoekers vragen mee te spelen in de BankGiro Loterij. Geïnteresseerden die op het aanbod ingaan, steunen daarmee als nieuwe deelnemer de bezochte partner.

Werven

Met landelijke campagnes en lokale werving bereikt de BankGiro Loterij nieuwe deelnemers. In het hele land maken we mensen graag enthousiast voor de loterij en nodigen we iedereen uit om mee te spelen. Lokaal werven we samen met het museum nieuwe deelnemers door hun een aanbod te doen wanneer zij een museum bezoeken. Besluiten zij bij dit bezoek mee te spelen in onze loterij, dan gaat de helft van hun inleg automatisch naar het museum waar zij de mogelijkheid tot deelname aan de loterij kregen. Op deze manier ontstaat er vanaf de start een band tussen de deelnemer en de bezochte culturele instelling. Ook geeft deze manier van werven elke instelling de kans om extra inkomsten te genereren.

Vliegende start

Elk jaar begint traditioneel met de presentatie van de nieuwe prijzenpot. Chantal Janzen trapt de januari-campagne af en vertelt wat er in 2019 bij de BankGiro Loterij te winnen is. Ook in 2019 geldt: 'Alle dagen prijs'. Zo is er iedere dag een winnaar van 10.000 euro, elke week een van 100.000 euro

In de januaricampagne presenteren we de nieuwe prijzenpot van 2019.

Pasen komt eraan! Dit betekent de start van de Gouden Ei-campagne.

Aan het begin van de herfst presenteert Leontine de Herfstkluis gevuld met 5,1 miljoen euro aan prijzen.

en iedere maand een winnaar van 1 miljoen euro. Deelnemers maken in de trekking van maart kans op dubbele prijzen. Met elke dag twee winnaars van 10.000 euro, elke week twee winnaars van 100.000 euro en aan het einde van de maand twee winnaars van 1 miljoen euro.

Het hele jaar door

De campagnes haken in op de feestdagen en seizoenen met herkenbare elementen die de BankGiro Loterij laat terugkomen

in haar uitingen. Zo kent Pasen de succesvol gebleken Gouden Ei-campagne, met gouden eieren die ontvangers kunnen openmaken en een kans op het direct winnen van 25.000 euro voor iedereen die gaat meespelen. Een andere seizoensgebonden campagne is de Herfstkluis, met ambassadeur Leontine. Deze campagne draait om een grote kluis gevuld met maar liefst 5,1 miljoen euro aan prijzen.

Francy weet veel vragen goed te beantwoorden en speelt begin november 125.000 euro bij elkaar tijdens BankGiro Miljonairs.

Presentatrice Daphne Bunschoek bespreekt in 5 Uur Live met Marcel Feil (l), artistiek directeur van fotografiemuuseum Foam, de tentoonstelling 'Feast for the Eyes' over de wondere wereld van de voedsel fotografie.

Terug van weggeweest

Bij een loterij horen spanning en plezier. Dit jaar brengt de loterij daarom na jaren afwezigheid BankGiro Miljonairs terug op tv, gepresenteerd door ambassadeur Robert ten Brink. Met een landelijke campagne zetten we de terugkeer van dit populaire programma kracht bij en laten we weten dat iedereen die meespeelt in onze loterij een plek op de spannendste stoel van Nederland kan winnen. Het concept is ongewijzigd: vijftien meerkeuzevragen, drie hulplijnen en een unieke kans op het winnen van 1 miljoen euro. Gemiddeld kijken er bijna 1 miljoen mensen per aflevering.

Singer-songwriter Lucas Hamming is de winnaar van Maestro 2019 en wint de gouden baton. Met de winst verdient hij de titel van meesterdirigent.

Vijf jaar Maestro

Dit jaar viert het populaire programma Maestro op NPO 1 zijn vijfjarig jubileum. Acht bekende Nederlanders proberen zich in evenveel weken het vak van dirigent eigen te maken. Onder begeleiding van dirigenten en musici gaan ze de strijd met elkaar aan. Een jury beoordeelt elke week hun prestaties en het orkest kiest uit de twee deelnemers met de laagste score wie er die week naar huis moet. In de finale is het aan de jury én de kijkers om te bepalen wie de beste is. De winnaar mag zich meesterdirigent noemen en wint de gouden baton.

Passie voor actiehelden

Voor het derde jaar op rij gaat Kim-Lian van der Meij in Verzamelkoorts! langs bij mensen met een passie voor verzamelen. Met gemiddeld 450.000 kijkers per aflevering blijkt dat velen graag een kijkje nemen in de kasten, garages en zolders van verzamelgrage Nederlanders. Een van de bekende Nederlanders die ook in het programma langskomt is darter Raymond van Barneveld. Hij blijkt naast tal van prijzen een even zo indrukwekkende collectie poppen van actiehelden te hebben.

Dosis geluk

Ook het tweede seizoen van BankGiro Loterij The Wall is een succes. Wederom proberen koppels een zo groot mogelijk bedrag bij elkaar te spelen en hebben hierbij een flinke portie geluk nodig. Afhankelijk of een vraag goed of fout is beantwoord, bepaalt een bal die via de 12 meter hoge muur naar beneden stuitert of er een bedrag bijkomt of afgaat. Uiteindelijk kan elk koppel naar huis gaan met een prijs die kan oplopen tot miljoenen euro's.

Thuiswedstrijd

Het hele jaar zendt de BankGiro Loterij Koffietijd en 5 Uur Live uit vanuit de studio in ons nieuwe pand aan de Beethovenstraat. Loretta Schrijver, Pernille La Lau en Quinty Trustfull zorgen voor een goed begin van de dag en behandelen dagelijks van 10 tot 11 uur in Koffietijd uiteenlopende thema's. Ook is er regelmatig aandacht voor de culturele partners van de BankGiro Loterij.

Dit jaar vindt de eerste editie van de BankGiro Loterij ZomerConcerten plaats in Het Concertgebouw.

Edwin uit Heerhugowaard toont in het tv-programma *Verzamelkoorts!* zijn verzameling van ruim 300 Citroën 2CV's.

bankgiroloterij
Groninger Museum

...

Voor ons Instagramaccount is Sophie Kugel op bezoek in het Groninger Museum. Daar wordt zij bijna één met de mozaïektrap van kunstenaar Alessandro Mendini.

In de middag neemt Daphne Bunschoek vanaf 5 uur de actualiteiten door. Zij presenteert samen met wisselende co-hosts het programma.

Social Stories

De verhalen van onze loterij en culturele partners delen we via Facebook, YouTube en Instagram. Cultuurliefhebbers Sophie Kugel en Daniëlle Lakeman trekken met hun VIP-KAART het land in en berichten daarover op Instagram via @sophie.kugel en @dutchgirls-inn museums.

Onze ruim 15.000 volgers krijgen zo een voorproefje van alle musea die je gratis met deze kaart kunt bezoeken. Via Instagram Stories delen we quizvragen, beelden van winnaars én spelen we het nieuwe spel Waar of Niet Waar?

Op ons YouTube kanaal is te zien hoe onze winnaars een cheque van 10.000, 100.000 of zelfs 1 miljoen euro in ontvangst nemen. Met verschillende winacties, korte filmpjes van winnaars, hoogte-

punten uit het prijzenpakket en het aanbod van de BankGiro Loterij VIP-KAART staat op onze Facebookpagina het plezier van het meespelen in de loterij centraal.

Online

Daar waar de BankGiro Loterij sociale media inzet om verhalen te delen, is de website van de loterij het centrale informatiepunt. Bezoekers vinden er onder andere de prijzenpot van de eerstvolgende trekking, de uitslagen van de laatste trekking, het aanbod van de VIP-KAART, het reglement van onze loterij, nieuws- en persberichten en natuurlijk ons jaarverslag.

In de media

Elk jaar is er een aantal momenten die eruit springen, met het Goed Geld Gala als een van deze hoogtepunten. Op deze feestelijke avond maken we aan onze culturele partners bekend welke projecten naast de vaste bijdrage ook een extra of eenmalige schenking ontvangen dankzij onze deelnemers. Het gala krijgt veel aandacht in landelijke en regionale media.

De Telegraaf en de Volkskrant besteden aandacht aan de tentoonstelling '12x Erwin Olaf' in het Rijksmuseum. Een groot deel van het materiaal betrof een schenking van de fotograaf zelf, daarnaast is een deel aangekocht dankzij de deelnemers van de BankGiro Loterij. In veel media is er belangstelling voor onze publieksprijzen: de Molenprijs en de Museumprijs. Deze landelijke competities weten via de (online)media elk jaar veel mensen te bereiken. De Volkskrant bericht over het Drents Museum, dat in New York een prestigieuze Global Fine Arts Award wint. Zo is 2019 een mediajaar met mooie hoogtepunten.

De BankGiro Loterij Open Monumentendag is in 2019 ook een groot succes met belangstelling van publiek uit binnen- en buitenland. Het thema 'Plekken van plezier', staat garant voor openstelling van verrassende monumenten als kroegen, theaters, sportclubs, maar ook tuinen en stadsparken.

Monumentale dag

Cultuur moet je beleven. Op 12 september geeft prof. mr. Pieter van Vollenhoven in de Nieuwe Kerk in Zierikzee het startsein van de BankGiro Loterij Open Monumentendag. Op 14 en 15 september openen maar liefst 5.000 monumenten in heel het land hun deuren. Al deze bijzondere monumenten laten zien waarom het behoud van ons cultureel erfgoed zo belangrijk is. Met het thema 'Plekken van plezier' genieten meer dan 1 miljoen bezoekers gratis van zang, dans, poëzie, theater en komedie bij een van de Nederlandse monumenten.

Vijftig deelnemers gaan als vips naar de komische musical 'Single Camping' in het DeLaMar Theater. Na de voorstelling ontmoeten zij op het podium de complete cast.

Onze ambassadeurs

Wij voelen ons vereerd met onze ambassadeurs: Albert Verlinde, Ilse DeLange, Chantal Janzen, Leontine en Robert ten Brink. Zij helpen ons een breed publiek in contact te brengen met cultuur in Nederland. Voor onze winnaars is het een extra belevenis als een van de ambassadeurs hen verast met een prijs.

In Het Concertgebouw verwelkomt Chantal Janzen al zingend onze deelnemers bij de BankGiro Loterij ZomerConcerten.

Albert Verlinde,
musical- en
theaterproducent:

‘Zo veel mogelijk mensen laten genieten van theater, musea en monumenten: dat vind ik belangrijk en daarin heb ik een partner gevonden in de BankGiro Loterij. Omdat kunst en cultuur kwetsbaar zijn, help ik graag mee om de BankGiro Loterij en haar culturele partners nog bekender te maken.’

Ilse DeLange,
zangeres:

‘Dit jaar zat vol hoogtepunten. Van de prachtige winst van Duncan Laurence op het Eurovisie Songfestival tot de aftrap van de BankGiro Loterij ZomerConcerten. Als ambassadeur sta ik al jaren achter het werk van de loterij, de zomerprogrammering in Het Concertgebouw maakt de samenwerking nóg hechter.’

Chantal Janzen,
actrice, musicalster en
presentatrice:

‘“Cultuur” klinkt al snel zo hoogdravend, maar het is echt overall! Op de school van mijn zoon doen ze veel creatieve opdrachten, dat is ontzettend belangrijk voor zijn ontwikkeling. En met de VIP-KAART kun je heel veel moois gratis of met fikse korting ontdekken. Dat beveel ik alle deelnemers ook van harte aan. Bij zo’n cultuurrijke organisatie hoor ik graag!’

Leontine,
presentatrice:

‘De loterij winnen? Bijna niemand gelooft dat het hem of haar overkomt. Maar iedere maand kom ik bij heel veel winnaars van de loterij over de vloer, want het is alle dagen prijs. Ik vind het heerlijk om van dichtbij te zien hoe blij iedereen is. En tegelijkertijd kan ik er met mijn ambassadeurschap aan bijdragen dat zo veel mogelijk mensen kunnen beleven wat voor moois Nederland te bieden heeft.’

Robert ten Brink,
presentator:

‘Ik ga graag naar een museum of theater, zeker met de kinderen of kleinkinderen. De BankGiro Loterij stimuleert zo veel mogelijk deelnemers om dat ook te doen en de VIP-KAART maakt dat wel heel aantrekkelijk.’

Zo werken we aan onze missie

Bij de BankGiro Loterij, de Nationale Postcode Loterij en de VriendenLoterij staat ons ideaal voorop: het streven naar een groene, rechtvaardige samenleving waaraan iedereen kan meedoen en met een bloeiende culturele sector. Dat doen we door goededoelenorganisaties langdurig financieel te steunen en hun werk onder de aandacht te brengen. Over 2019 dragen we vanuit onze loterijen in Nederland in totaal 522,8 miljoen euro af aan deze goede doelen.

Dankzij de deelname van miljoenen Nederlanders kunnen we het onmisbare werk van goededoelenorganisaties steunen en ze helpen de wereld te verbeteren. We richten ons daarbij op cultuur, natuur, klimaat, gezondheid, welzijn, sociale cohesie, mensenrechten en ontwikkelingssamenwerking.

Organisatiestructuur

De BankGiro Loterij, Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij vallen onder Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. Alle drie zijn organisaties zonder winstoogmerk en hebben de anbi-status. De Raad van Commissarissen van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. houdt toezicht op de directie van de holding, die de dagelijkse leiding heeft over de loterijen. De raad is verantwoordelijk voor het toezicht op het gebruik van de vergunningen die de overheid verstrekt aan de drie werkmaatschappijen: BankGiro Loterij N.V., Nationale Postcode Loterij N.V. en VriendenLoterij N.V. Ook stelt de

raad de verdeling van de opbrengst over de goede doelen vast.

Eén aandeelhouder

Enig aandeelhouder van de holding is Stichting Aandelen Nationale Goede Doelen Loterijen. De aandelen zijn onverhandelbaar en de stichting ontvangt geen dividend. Het stichtingsbestuur bestaat uit Cees Veerman, voorzitter, en de bestuursleden Gerard Vinke en Wim Hafkamp.

Directie

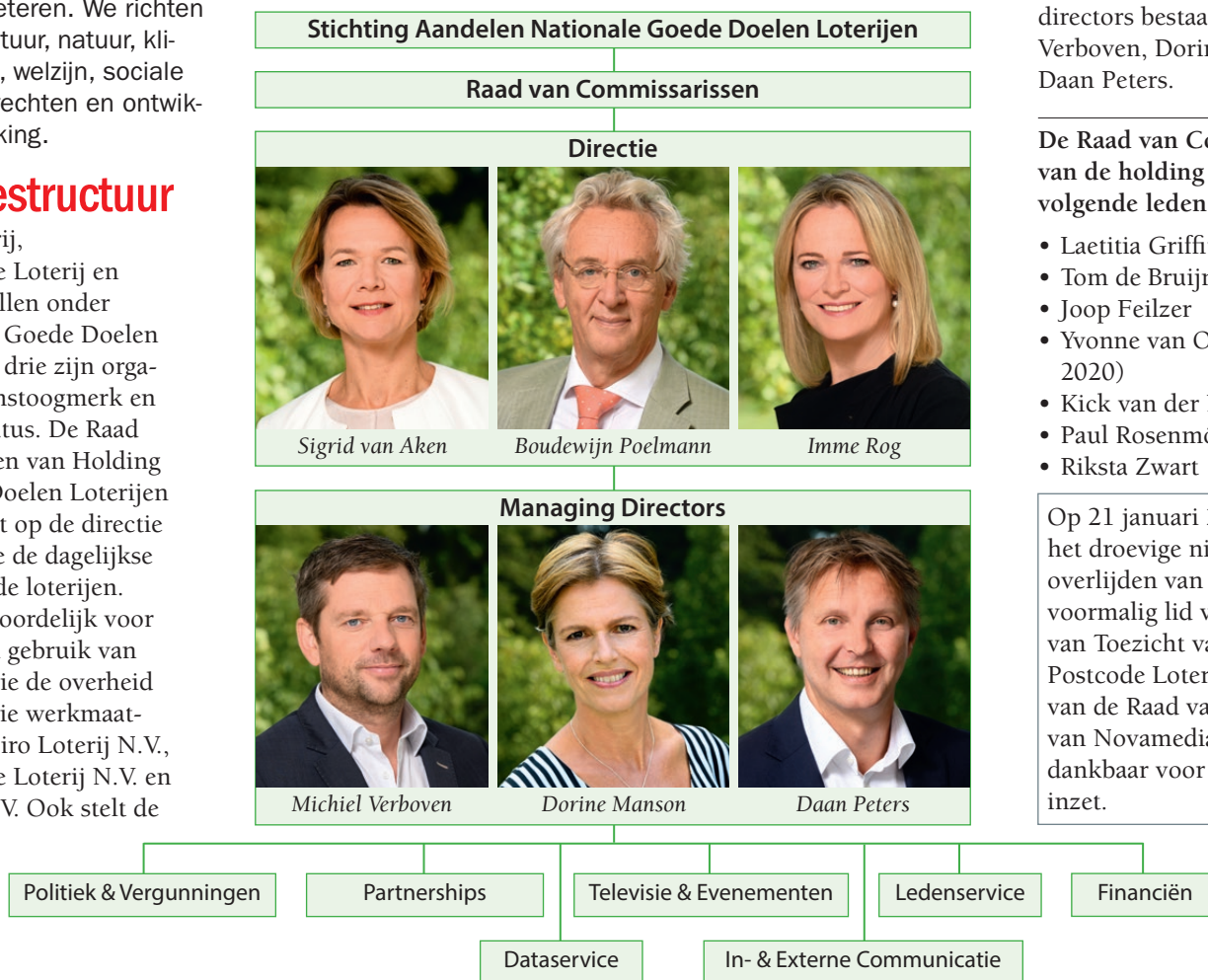
De directie van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. en de werkmaatschappijen bestaat op 31 december 2019 uit Boudewijn Poelmann, Sigrid van Aken en Imme Rog. Op 4 maart 2020 draagt Boudewijn Poelmann het voorzitterschap over aan Sigrid van Aken. Hij blijft lid van de directie.

De drie loterijen staan onder leiding van een team van managing directors bestaande uit Michiel Verboven, Dorine Manson en Daan Peters.

De Raad van Commissarissen van de holding bestaat uit de volgende leden:

- Laetitia Griffith (voorzitter)
- Tom de Bruijn
- Joop Feilzer
- Yvonne van Oort (tot 16 april 2020)
- Kick van der Pol
- Paul Rosenmöller
- Riksta Zwart

Op 21 januari 2020 bereikt ons het droevige nieuws van het overlijden van Hans Stellingsma, voormalig lid van de Raad van Toezicht van de Nationale Postcode Loterij en aansluitend van de Raad van Commissarissen van Novamedia. Wij zijn hem dankbaar voor zijn jarenlange inzet.

Overzicht van de organisatieonderdelen van de Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. en BankGiro Loterij N.V., Nationale Postcode Loterij N.V. en VriendenLoterij N.V. Alle entiteiten hebben de anbi-status.

Interne organisatie

De drie loterijen hebben dezelfde bestuurs- en managementstructuur. Zij delen alle diensten, met uitzondering van de wervingsafdeling, die per loterij is georganiseerd. Iedere loterij heeft een eigen vergunning. De verdeling van het werk en de bijbehorende verantwoordelijkheden over verschillende afdelingen beschrijven we hieronder.

Het beheer van de drie vergunningen, die eind 2016 voor vijf jaar zijn verlengd, met bijbehorende reglementen valt onder de afdeling **Politiek & Vergunningen**. Die afdeling bestaat uit 'Risk Management & Legal', 'Public Affairs' en 'Informatiebeveiliging'.

In de zomer bevrijdt een groep collega's met ruim 2.500 andere vrijwilligers het strand van 10.991 kilo afval.

Dirk Jan Broertjes 14 juli 1952 - 4 oktober 2019

Op maandag 14 oktober nemen we in de Thomaskerk – naast het pand van de loterij – afscheid van Dirk Jan Broertjes. Samen met zijn grote liefde en collega Jacqueline Schoenmakers was hij 25 jaar lang de drijvende kracht achter alle jaarverslagen van Goede Doelen Loterijen en het annual report. De laatste vier jaar was hij ook nog als tekstschrijver en redacteur nauw betrokken. 'Ik lees nog graag mee', zei hij vanaf zijn ziekenhuisbed, 'dus stuur de teksten voor de jaarverslagen maar door.' Helaas mocht dat niet meer zo zijn. We missen hem.

De afdeling **Partnerships** van de BankGiro Loterij houdt zich bezig met het werven en behouden van deelnemers en werkt aan een optimale samenwerking met de culturele partners. Dit doet zij door algemene campagnes, geoordeelde werving met partners en het verzamelen van aanbod voor de BankGiro Loterij VIP-KAART. Daarnaast zorgt de afdeling voor monitoring van de samenwerking met en evaluaties van de partners. Ieder jaar selecteert zij de beste aanvragers voor een bijdrage en geeft de directie hierover advies. De Raad van Commissarissen neemt hierover de uiteindelijke beslissing.

De afdeling **Dataservice** zorgt zowel voor de maandelijkse incasso's als voor de trekkingen en de uitbetaling van geldprijzen. Informatiebeveiliging heeft daarbij

verhoogde aandacht. Daarnaast zorgt de afdeling voor beheer en ontwikkeling van de infrastructuur en alle systemen en applicaties.

De afdeling **Televisie & Evenementen** ontwikkelt tv-programma's en

Halverwege het jaar plaatst collega Petra Haye meer dan 6.000 wormen in ons wormenhotel. Die zetten ons gft-afval om in compost.

Pianist en radiopresentator Christiaan Kuyvenhoven geeft in het auditorium een luchtige introductie over klassieke muziek. Aansluitend spelen jazzviolinist Tim Kliphuis en zijn kwartet 'Vier Jazzy Jaargetijden'.

organiseert evenementen. De tv-programma's maakt zij samen met gerenommeerde tv-producenten. Hiermee brengt zij ons werk en dat van onze goede doelen onder de aandacht van een miljoenenpubliek. Voor onze deelnemers organiseert de afdeling talloze exclusieve concerten, arrangementen en wijkfeesten.

De afdeling **In- & Externe Communicatie** onderhoudt en versterkt de contacten met de media en zorgt voor publiciteit. Daarnaast biedt zij deelnemers, medewerkers en andere belanghebbenden toegang tot de nodige informatie en kennis. Met onze medewerkers communiceert de afdeling onder meer via het interne LotteryNet.

De afdeling beheert ook de foto-beeldbank LotteryPhoto.

De afdeling **Ledenservice** verwerkt dagelijks honderden vragen van onze deelnemers, zowel per telefoon, e-mail en 'webcare' als per post. Onze medewerkers geven informatie over de loterijen en de goede doelen en voeren, indien nodig, wijzigingen door in de gegevens van deelnemers. Ook verzorgen zij de administratieve afhandeling rond de prijzen.

Medewerkers van de afdeling **Financiën** zorgen voor de financiële verantwoording van alle inkomsten en uitgaven, alle betalingen en voor de financiële planning en rapportages.

Dertig jaar na de start van onze collega-loterijen de Postcode Loterij en de VriendenLoterij in 1989 vindt in Theater Amsterdam ons feestelijke Kerstontbijt plaats.

Om alle afdelingen optimaal te laten werken, krijgen zij ondersteuning van de stafafdelingen **HR** en **Beethoven 200**.

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad overlegt maandelijks met de verantwoordelijke managing director en het hoofd van de afdeling HR van de loterijen en minimaal één keer per jaar met een lid van de Raad van Commissarissen. De ondernemingsraad informeert de medewerkers over lopende zaken via LotteryNet.

Verantwoord werken

We ondersteunen organisaties en initiatieven die werken aan een groenere en duurzamere wereld. Ook onze eigen bedrijfsvoering willen we zo duurzaam mogelijk inrichten. Zo hebben we de ambitie om in 2025 50 procent minder CO₂ uit te stoten ten opzichte van 2018. We willen een inclusieve werkgever zijn en het gebruik van

‘(single use) plastics’ zo veel mogelijk vermijden.

De activiteiten die we in 2019 in dit kader ondernemen, zijn:

Duurzaam vervoer

In 2019 krijgen alle medewerkers wederom een ov-jaarkaart. Daarmee kunnen ze vrij reizen met trein, bus, metro en tram. Verder staan er (elektrische) fietsen en deelauto's klaar om te gebruiken.

CO₂- en energieneutraal

Wij verlagen onze CO₂-uitstoot zo veel we kunnen, wat overblijft compenseren we. Sinds 2018 compenseren we ook ons volledige prijzenpakket door het planten van bomen in verwoestijnde gebieden, bijvoorbeeld in Spanje en Texas. Ons nieuwe pand is een grote stap in het verder verduurzamen van onze bedrijfsvoering. In 2019 hebben we onze totale uitstoot met 18 procent gereduceerd, vooral door verdere verduurzaming van ons prijzenpakket.

In 2019 leggen onze medewerkers in totaal ruim 2,3 miljoen treinkilometers af met hun ov-kaart.

De feestelijke uitreiking van het ISO 27001-certificaat voor informatiebeveiliging. Van links naar rechts: Els Vermeltfoort, Paul van Leeuwen, Sander de Vries, Lennaert Kuijpers, Michiel Verboven, Suzanne Keijl (PwC), Enrico Kleijbeuker, Dorine Manson, Siebe Kamer.

Duurzamer prijzenpakket

Dit jaar investeren we verder in de duurzaamheid van ons prijzenpakket. Daar hebben we in samenwerking met onze leveranciers grote stappen in gezet. Zo hebben we duurzamere verpakkingen laten ontwikkelen, die bijvoorbeeld als lunchbox een tweede leven kunnen hebben. Ook helpen we met onze inkoop sociale ondernemingen en stimuleren we leveranciers om duurzamer te produceren.

Betrokken collega's

Alleen met betrokken en goed opgeleide medewerkers kunnen we onze idealen voor een betere wereld realiseren. Ook in 2019 organiseren we daarom regelmatig lezingen en binnenlandse projectbezoeken, bijvoorbeeld naar musea als de Hermitage, het Mauritshuis en het Kröller-Müller Museum op de Veluwe. Onze medewerkers krijgen op diverse manieren ondersteuning om vrijwilligerswerk te doen. In juni kunnen collega's meedoen aan de verschil-

In Amsterdam bezoeken medewerkers van de loterij de tentoonstelling 'De Schatkamer' in de Hermitage, die haar tienjarig jubileum viert.

Samen met Land Life Company, winnaar van de Postcode Lottery Green Challenge 2015, hebben de drie loterijen 305.587 bomen geplant om onze CO₂-uitstoot van 2019 te compenseren.

lende activiteiten die wij tijdens de jaarlijkse 'GO-week' aanbieden, waaronder een 'walking lunch'.

Medewerkersonderzoek

Het algemene cijfer voor de loterijen als werkgever stijgt van een 7,9 bij de vorige meting in 2017 naar een 8,0 bij het meest recente medewerkersonderzoek in 2019. Op bijna alle onderdelen is een lichte stijging te zien. De meest opvallende stijging betreft de beoordeling van de arbeidsomstandigheden. Deze is na de verhuizing naar de Beethovenstraat gestegen van een 6,7 naar een 7,4.

Volledig betaald partnerverlof

De loterij voert al op 1 januari 2020 zes weken volledig betaald partnerverlof in voor de medewerkers. De Wet invoering extra geboorteverlof is vanaf 1 juli 2020 van kracht. Vanaf dat moment kunnen partners in Nederland tot vijf weken aanvullend geboorteverlof voor 70 procent van hun salaris opnemen boven op de bestaande vijf dagen. Wij vullen het aan tot 100 procent en starten er al in januari mee. Managing director Daan Peters: 'We willen dat iedereen binnen de loterij een gelijke kans heeft op succes. Dit geldt voor alle deelnemers én voor onze collega's. De uitbreiding en aanvulling van het partnerverlof zorgen voor meer gelijkheid op de werkvloer en dat juichen we dan ook van harte toe.'

Focus op informatiebeveiliging

De loterijen streven ernaar op een zo zorgvuldig mogelijke wijze met persoonsgegevens om te gaan. De beheersing van risico's ten aanzien van de privacy van deelnemers heeft onze hoogste aandacht. Daartoe hebben we het bedrijfsbrede 'Security Awareness E-learningprogramma' voor alle medewerkers. In november ontvangen we het ISO 27001-certificaat omdat we voldoen aan deze internationale norm voor informatiebeveiliging.

Verantwoord werven

Wij willen open en duidelijk communiceren. Een campagne om deelnemers te werven valt daar ook onder. Wij streven naar nul toegewezen klachten bij de Reclame Code Commissie. In 2019 is er inderdaad geen enkele klacht aan de BankGiro Loterij toegewezen.

Sinterklaas komt ook op Beethovenstraat 200 langs om de jongste kinderen van de medewerkers te verrassen.

Externe controle, naleving en integriteit

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de Kansspelautoriteit zien toe op de naleving van de Wet op de kansspelen en de verleende loterijvergunningen. Externe controle op ons werk gebeurt onder anderen ook door IT-auditors van PwC en GLI. Zij controleren de mechanische en elektronische processen die we gebruiken bij de registratie van deelnemers en het bepalen van de prijzen en de winnaars. Notaris mr. J.P. van Harseler uit Amsterdam houdt toezicht op de trekkingen van Goede Doelen Loterijen. Accountants van PwC controleren de jaarrekening.

Corporate Governance

In 2004 heeft de Raad van Commissarissen van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen

N.V. ingestemd om vrijwillig de Corporate Governance Code toe te passen en voor zover van toepassing te volgen. Met de introductie van de herziene code eind 2016 heeft de holding in 2017 haar reglementen en die van haar dochtervennootschappen in overeenstemming met de code gebracht. De nieuwe reglementen bepalen onder meer de inrichting van de bestaande interne auditfunctie als onderdeel van de afdeling Risk Management & Legal. Het financiële verslag van de holding beschrijft in detail hoe we de principes invullen die in de code zijn opgenomen. Op de website van de loterij kunnen belangstellenden in 2019 onder meer de volgende documenten vinden:

- informatie over de Raad van Commissarissen en de bijbehorende reglementen
- directiereglement
- privacy- en cookiestatement
- toewijzingsbeleid van de loterijen

In 2019 hebben onze zonnepanelen 275.170 kWh energie opgewekt als onderdeel van ons energieneutrale pand.

- 'code of conduct' en inkoopvoorwaarden
- uitleg over de winkans
- deelnemersreglement
- klachtenprocedure.

In de mobiele 'escape room' op het Eeghplein testen directielid Sigrid van Aken en collega's hun kennis van informatiebeveiliging en proberen de snelste tijd te scoren.

Bij de trekkingen is notaris mr. J.P. van Harseler aanwezig om toe te zien op het hele proces.

Cijfers van de BankGiro Loterij

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2019

De BankGiro Loterij organiseert loterijen waarvoor door de Kansspelautoriteit onder kenmerk 10235 vergunning is verleend. De beschikking stelt onder meer als voorwaarde dat ten minste 50 procent van de nominale waarde van de verkochte deelnemingsbewijzen aan de begunstigde organisaties ten goede moet komen. De cijfers van de BankGiro Loterij zijn beschreven in de geconsolideerde staat van baten en lasten 2019 en ontleend aan de statutaire jaarrekening van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen N.V. voor 2019. Deze is goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 16 april 2020. De externe accountant heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij deze statutaire jaarrekening. Voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten dient deze geconsolideerde staat van baten en lasten gelezen te worden in samenhang met de volledige statutaire jaarrekening.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met BW Boek 2 Titel 9 (en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving). Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten van de loterijen en de daaraan te relateren uitkeringen aan partners en deelnemers en kosten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, verliezen zodra deze voorzienbaar zijn.

	2019		2018	
	€	%	€	%
Opbrengsten loterijen*				
Inleggeldten BankGiro Loterij	168.699.568	16,1%	158.876.094	15,5%
Inleggeldten Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij	876.822.340	83,9%	863.556.234	84,5%
	<u>1.045.521.908</u>	<u>100,0%</u>	<u>1.022.432.328</u>	<u>100,0%</u>
Afdracht beneficiënten**				
Afdracht BankGiro Loterij	84.349.784	50,0%	79.438.047	50,0%
Afdracht Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij	438.411.171	50,0%	431.778.118	50,0%
	<u>522.760.955</u>	<u>50,0%</u>	<u>511.216.165</u>	<u>50,0%</u>
Uitkeringen deelnemers				
BankGiro Loterij***				
Prijzen en cadeaus	65.518.684	38,8%	62.163.852	39,2%
Goededoelenprijzen en cadeaus	21.859.826	13,0%	16.724.023	10,5%
	<u>87.378.510</u>	<u>51,8%</u>	<u>78.887.875</u>	<u>49,7%</u>
Kortingen op prijzen in natura en cadeaus	-22.232.463	-13,2%	-20.916.281	-13,2%
Goededoelenprijzen en cadeaus onder afdracht beneficiënten	-16.867.603	-10,0%	-12.487.019	-7,9%
	<u>48.278.444</u>	<u>28,6%</u>	<u>45.484.575</u>	<u>28,6%</u>
Uitkeringen deelnemers				
Nationale Postcode Loterij en VriendenLoterij***				
Prijzen en cadeaus	271.251.814	30,9%	267.413.413	31,0%
Kosten				
Wervings- en organisatiekosten	202.169.770	19,4%	202.095.073	19,8%
Financiële baten en lasten	-1.697.813	-0,2%	-1.288.484	-0,1%
Verkoopresultaat panden	2.053.921	0,2%	30.030.595	2,9%
Vennootschapsbelasting	-371.340	0,0%	-6.239.821	-0,6%
	<u>-1.015.232</u>	<u>-0,5%</u>	<u>-7.527.709</u>	<u>-7,3%</u>
Resultaat na vennootschapsbelasting	<u>1.045.693</u>	<u>0,1%</u>	<u>18.725.392</u>	<u>1,8%</u>

* 'Opbrengsten loterijen' omvat de opbrengsten uit de verkoop van loten en wordt verantwoord in het verslagjaar waarop zij betrekking heeft.

** 'Afdracht beneficiënten' betreft de 50 procentsuitkering van de loterijopbrengsten en wordt toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking heeft.

*** Uitkeringen aan deelnemers worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben en betreffen de waarde in het economisch verkeer van prijzen en cadeaus deelnemers.

Cijfers partners BankGiro Loterij

	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
Vaste partners					
Prins Bernhard Cultuurfonds	14.000.000	14.000.000	Museum Speelklok	200.000	200.000
De 4 Rijksmusea	7.398.499	7.262.073	De Museumfabriek	200.000	200.000
BankGiro Loterij Fonds	4.332.499	4.256.707	Museumstoomtram Hoorn-Medemblik	200.000	200.000
Vereniging Hendrick de Keyser	1.200.000	1.200.000	Nederlands Fotomuseum	200.000	200.000
BOEi	500.000	500.000	Het Nieuwe Instituut	200.000	200.000
Het Concertgebouw	500.000	500.000	Rijksmuseum van Oudheden	200.000	200.000
Kunstmuseum Den Haag	500.000	500.000	Singer Laren	200.000	200.000
Museum Boijmans Van Beuningen	500.000	500.000	Teylers Museum	200.000	200.000
Museum Plus Bus	500.000	500.000	Van Abbemuseum	200.000	200.000
Nationaal Museum van Wereldculturen	500.000	500.000	Zeeuws Museum	200.000	200.000
Nederlands Openluchtmuseum	500.000	500.000	BankGiro Loterij Museumprijs	100.000	100.000
De Nieuwe Kerk	500.000	500.000			
Zuiderzeemuseum	500.000	500.000	Eenmalige schenkingen		
De Hollandsche Molen	400.000	400.000	Goededoelenprijzen	12.135.285	9.411.968
Het Scheepvaartmuseum	400.000	400.000	VIP-KAARTvergoeding	4.732.318	3.375.141
Vereniging Rembrandt	400.000	400.000	Nationaal Holocaust Museum	1.500.000	0
Beeld en Geluid	300.000	300.000	Stichting Nederland Monumentenland	1.000.000	0
Centraal Museum	300.000	300.000	Lalique Museum	500.000	0
Drents Museum	300.000	300.000	Wereld van Windmolens	500.000	0
EYE	300.000	300.000	Oyfo Kunst en Techniek	418.000	0
Foam	300.000	300.000	Stedelijk Museum Schiedam	400.000	0
Groninger Museum	300.000	300.000	Museum Van Bommel Van Dam	300.000	0
Hermitage Amsterdam	300.000	300.000	Stichting Liniebreed Ondernemen	300.000	0
Museum de Fundatie	300.000	300.000	Fraeylemaborg Slochteren	250.000	0
Naturalis Biodiversity Center	300.000	300.000	Nederlandse Kastelenstichting	200.000	0
NEMO	300.000	300.000	Bijzondere Uitkeringen	96.716	98.792
Het Noordbrabants Museum	300.000	300.000	Grote Kerk Veere	0	750.000
Paleis Het Loo	300.000	300.000	Museum Het Dolhuys	0	700.000
Het Spoorwegmuseum	300.000	300.000	Aviodrome	0	400.000
Stedelijk Museum Amsterdam	300.000	300.000	Zeeuws Maritiem MuZEEum	0	400.000
Amsterdam Museum	200.000	200.000	Stadsmuseum Harderwijk	0	350.000
Anne Frank Stichting	200.000	200.000	Bakkerijmuseum De Oude Bakkerij	0	250.000
Bonnefantenmuseum	200.000	200.000	SCHUNCK*	0	250.000
Cobra Museum	200.000	200.000	Museum Martena	0	200.000
Frans Hals Museum	200.000	200.000	BankGiro Loterij VIP-Prijs	0	-150.000
Fries Museum	200.000	200.000	Bijdrage Nationale Postcode Loterij		
Joods Historisch Museum	200.000	200.000	aan partners BankGiro Loterij	-6.919.544	-2.653.249
Kunsthal Rotterdam	200.000	200.000			
Maritiem Museum Rotterdam	200.000	200.000	Extra projecten		
Museum Arnhem	200.000	200.000	Paleis Het Loo	1.200.000	0
Museum Beelden aan Zee	200.000	200.000	Beeld en Geluid	1.000.000	0
Museum Catharijneconvent	200.000	200.000	Van Abbemuseum	798.500	0
			Drents Museum	750.000	0

	2019	2018		2019	2018
	€	€		€	€
Nederlands Openluchtmuseum	750.000	0	Museum Catharijneconvent	171.153	129.283
Nederlands Fotomuseum	500.000	0	Drents Museum	165.275	135.931
Singer Laren	400.000	0	Fries Museum	150.253	122.647
Prins Bernhard Cultuurfonds	375.000	0	BOEi	149.084	81.817
De Nieuwe Kerk	333.500	0	Van Gogh Museum	143.939	103.218
Mauritshuis	0	1.035.000	Apenheul	131.835	69.234
Centraal Museum	0	1.000.000	Het Nieuwe Instituut	83.243	40.061
De Hollandsche Molen	0	750.000	Singer Laren	83.126	45.259
EYE	0	602.000	Teylers Museum	80.493	58.523
Museum Boijmans Van Beuningen	0	550.000	Foam	79.929	74.662
Naturalis Biodiversity Center	0	550.000	De Hollandsche Molen	79.317	72.259
Prins Bernhard Cultuurfonds	0	500.000	Nederlands Fotomuseum	79.255	65.077
Maritiem Museum Rotterdam	0	400.000	Het Scheepvaartmuseum	73.954	86.029
Bonnefantenmuseum	0	250.000	Centraal Museum	72.084	28.843
Museum de Fundatie	0	250.000	Vereniging Hendrick de Keyser	71.170	40.601
Geormerkte bijdragen			De Nieuwe Kerk	68.310	35.228
vfonds	4.907.747	3.955.014	Museumstoomtram Hoorn-Medemblik	66.619	58.496
Prins Bernhard Cultuurfonds	2.599.816	2.762.815	Joods Historisch Museum	61.339	28.067
Het Concertgebouw	1.562.956	1.472.073	Frans Hals Museum	59.049	42.161
Ouwehands Dierenpark	744.934	564.435	Museum Speelklok	53.412	60.953
Natura Artis Magistra	735.928	688.142	Maritiem Museum Rotterdam	50.827	0
Rijksmuseum	682.736	748.642	Anne Frank Stichting	46.510	61.223
Paleis Het Loo	656.522	709.040	Cobra Museum	46.317	51.827
Burgers' Zoo	617.299	518.940	Carré Fonds	45.361	52.367
Wildlands Natuur en Educatie Fonds	453.936	221.690	Museum Beelden aan Zee	45.354	2.862
Nationaal Militair Museum	444.792	365.985	Bonnefantenmuseum	40.494	52.583
Nederlands Openluchtmuseum	410.279	424.474	De Bastei	40.150	7.972
Museum de Fundatie	401.864	364.891	Nederland Monumentenland	35.839	0
Museumkaart	384.130	430.110	Jeugdfonds Sport & Cultuur	35.159	52.508
NEMO	379.088	388.854	Muiderslot	29.721	37.787
Naturalis Biodiversity Center	339.886	374.922	Museum Boijmans Van Beuningen	23.973	0
Mauritshuis	334.709	308.556	Diergaarde Blijdorp	22.241	0
Het Spoorwegmuseum	325.249	303.912	Van Abbemuseum	21.931	31.597
Groninger Museum	313.981	227.360	De Museumfabriek	15.586	25.657
Kunsthal Rotterdam	310.578	231.687	EYE	11.997	14.067
Nationaal Museum van Wereldculturen	304.809	255.217	Stichting Cultureel Jongerenpaspoort	3.417	527
Rijksmuseum van Oudheden	294.346	289.831	Amsterdam Museum	2.372	2.835
Zuiderzeemuseum	294.147	257.573	Zeeuws Museum	1.217	1.418
Kunstmuseum Den Haag	290.819	265.086	Museum Het Valkhof	1.183	1.478
Het Noordbrabants Museum	270.336	258.050	Art Zuid	591	635
Hermitage Amsterdam	257.201	265.599	MOTI	481	473
Kröller-Müller Museum	187.678	98.980	nijntje museum	454	473
Stedelijk Museum Amsterdam	187.158	180.636	Museum De Lakenhal	21	0
Kasteel de Haar	185.866	150.883	Westfries Museum	7	0
Beeld en Geluid	176.179	189.560	Museum Arnhem	0	20
			84.349.784	79.438.047	

Fondsenwerving als hoofddoelstelling van het kansspelbeleid

Dankzij de inmiddels meer dan 750.000 deelnemers van de BankGiro Loterij hebben we sinds de start in 2002 als cultuurloterij al meer dan 1,1 miljard euro aan onze culturele partners kunnen geven. Ook de andere loterijen van Holding Nationale Goede Doelen Loterijen, de Nationale Postcode Loterij en de VriendenLoterij, hebben dit jaar hun positie versterkt. De VriendenLoterij groeit naar een inleg van 123,7 miljoen euro. De inleg van de Nationale Postcode Loterij stijgt met 1,6 procent en komt over 2019 uit op 753,2 miljoen euro. Gezamenlijk groeien de loterijen naar de recordinleg van 1,05 miljard euro, opgebracht door in totaal 4,4 miljoen deelnemers.

Gewaardeerde partner

Het feit dat de bijdrage van de loterij vrij besteedbaar is, ervaren onze beneficiënten als een duidelijke blijk van vertrouwen. De organisaties kunnen zo zelf bepalen waar het geld het best ingezet kan worden om het doel te bereiken. Onze beneficiënten waarderen het partnerschap en de intensieve samenwerking met de loterij en ook het delen van de marketing- en publiciteitskennis stellen ze op prijs.

Toekomst loterijstelsel

De politiek in Den Haag werkt aan een groot aantal onderzoeken naar de toekomst van het loterijstelsel. Een van de aandachtspunten is of de verschillende soorten loterijvergunningen (meer) geüniformeerd moeten worden. Naar verwachting zullen deze onderzoeken pas tot politieke keuzes leiden bij de

vorming van een nieuw kabinet. In 2020 komt er waarschijnlijk een uitspraak van de Raad van State over de onder monopolie verstrekte vergunning voor het aanbieden van een lottospel. Dit kan ertoe leiden dat het kabinet al eerder keuzes moet maken over de toekomst van loterijen.

Wet kansspelen op afstand

Begin 2019 is de Wet kansspelen op afstand door de Eerste Kamer aangenomen, waardoor het waarschijnlijk in de tweede helft van 2021 legaal wordt om in Nederland onlinekansspelen aan te bieden. Naar verwachting zal de introductie van deze vorm van verslavende en risicovolle kansspelen, net als in andere Europese landen, niet geruisloos voorbijgaan. In veel landen leidde deze vorm van kansspelen tot een discussie over de wenselijkheid van reclame op grote schaal voor verslavende

gokspellen. De Tweede Kamer heeft mede daarom in december 2019 de wens uitgesproken om een onderscheid in regelgeving te maken tussen reclame voor veilige loterijen en die voor risicovolle kansspelen. Ook hebben beide Kamers de wens uitgesproken om

bij het verlenen van vergunningen voor onlinekansspelen in ogen-schouw te nemen of deze vergunningaanvrager zich in de twee jaar voorafgaand aan de aanvraag niet onvergund tot de Nederlandse consument heeft gericht.

Onze boodschap aan het kabinet

1. Zorg voor onderscheid in wet- en regelgeving tussen veilige en risicovolle kansspelen

Loterijen zijn fondsenwervers en horen niet thuis in de sfeer en beperkingen van risicovolle kansspelen zoals weddenschappen, casino's en speelautomaten. Daarom is verder onderscheid nodig tussen maatregelen voor veilige en risicovolle kansspelen. Zeker wanneer er straks ook online meer risicovolle gokspellen worden aangeboden. Zodat voor deze risicovolle kansspelen strengere regels gelden en loterijen fondsen kunnen blijven werven voor de samenleving.

2. Voeg fondsenwerving voor de samenleving toe als uitgangspunt van het kansspelbeleid

Het kansspelbeleid beperkt zich nu tot consumentenbescherming, voorkomen van kansspelverslaving en tegengaan van illegaliteit en criminaliteit. Eén belangrijk uitgangspunt ontbreekt: het borgen van hoge maatschappelijke opbrengsten. Zodat 800 miljoen euro voor de samenleving behouden blijft.

3. Laat alle loterijen minimaal 40 procent aan de samenleving bijdragen

De meeste loterijen in Nederland dragen minimaal 40 procent af aan goede doelen; voor twee loterijen wordt een uitzondering gemaakt; zij dragen slechts 15 en 18 procent af. Een gelijk speelveld door het afdrachtpercentage voor alle loterijen gelijk te trekken, is wenselijk. Zo kan in één keer veel meer geld beschikbaar komen voor de samenleving.

De vaste partners zijn tijdens de 'Zomermiddag' van de BankGiro Loterij te gast in Het Spoorwegmuseum en starten met 'Het leukste reisje van Nederland'. Een belevenis waarmee je met zeven andere musea in Het Spoorwegmuseum kennismaaakt. Een mooi voorbeeld van verbinding en samenwerking. In de aansluitende brainstorm buigen de partners zich over de vraag hoe de samenwerking te intensiveren is. Hier presenteert Lucas Gmelig van de BankGiro Loterij samen met Marijke Naber van het Van Gogh Museum de vele ideeën uit hun groep.

Jaarinleg loterijen in Nederland in miljoenen euro's over de jaren 1990-2019

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
• Nationale Postcode Loterij	7	32	74	108	145	164	177	201	243	246	263	293	338	362	393	420	432	450	489	513	541	568	581	605	624	655	683	715	741	753
• BankGiro Loterij	54	59	66	66	64	63	63	68	68	68	67	66	71	80	84	105	102	107	116	119	119	128	128	125	125	126	134	150	159	169
• VriendenLoterij	-	1	5	6	8	10	10	11	20	50	50	52	68	70	73	72	75	80	94	94	90	96	96	98	101	106	113	118	122	124
Totaal Holding Nationale Goede Doelen Loterijen	61	92	145	180	217	237	250	280	331	364	380	411	477	512	550	597	609	637	699	726	750	792	806	828	851	887	930	983	1.022	1.046
Staatsloterij BV**	284	282	350	365	353	390	419	472	514	575	596	659	689	699	698	673	738	772	826	890	840	821	787	773	738	692	696	672	685	n.a.*
Lotto BV**	71	70	73	122	215	196	202	202	205	219	220	244	259	276	270	275	276	270	288	333	352	348	335	307	322	358	406	432	483	n.a.*

Afdracht loterijen in Nederland over de jaren 1998-2019, in miljoenen euro's

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
• Nationale Postcode Loterij	146,2	148,5	159,0	177,1	203,3	217,4	225,2	212,5	216,7	226,0	244,7	257,4	270,9	283,9	290,7	302,6	312,0	327,5	341,4	357,5	370,7	376,6
• BankGiro Loterij	40,7	40,4	40,0	39,9	42,4	47,9	47,1	52,6	51,3	53,3	58,5	59,7	59,9	64,2	64,2	62,5	62,6	62,8	66,9	74,8	79,4	84,3
• VriendenLoterij	12,1	29,7	30,4	32,9	41,1	41,9	41,6	36,1	37,3	40,0	47,2	47,0	45,1	47,8	48,3	48,7	50,7	52,9	56,6	58,9	61,1	61,8
Totaal Holding Nationale Goede Doelen Loterijen	199,0	218,6	229,4	249,9	286,8	307,2	313,9	301,2	305,3	319,3	350,4	364,1	375,9	395,8	403,2	413,8	425,3	443,3	465,0	491,3	511,2	522,8
Staatsloterij BV**	102,1	116,6	113,5	119,5	82,0	107,0	140,0	131,9	138,8	153,7	140,3	143,2	143,4	131,2	125,7	122,9	110,7	103,8	94,6	109,2	102,8	n.a.*
Lotto BV**	47,7	52,4	47,1	52,7	56,0	59,5	61,6	63,4	61,0	54,0	65,0	71,2	81,8	81,2	60,5	59,6	59,1	60,0	58,0	61,7	58,4	n.a.*

(**In april 2016 is de Nederlandse Loterij ontstaan vanuit de fusie tussen de Staatsloterij en Lotto)

(*Bij het ter perse gaan nog niet bekend)

(Bron: Kansspelautoriteit, jaarverslagen loterijen)

De afdracht is het bedrag dat de loterijen afdragen aan hun beneficiënten of aan de staat (Staatsloterij). Voor de Nationale Postcode Loterij, de VriendenLoterij en de BankGiro Loterij geldt een wettelijke minimale afdracht van 50 procent. Tot 1 september 2004 gold een wettelijke minimale afdracht van 60 procent.

Onderdeel van een grote familie

De drie Nederlandse loterijen vormen met de Postcode Loterijen in Zweden, Noorwegen, Groot-Brittannië en Duitsland een grote familie van goededoelenloterijen. Zo groot dat we samen de tweede particuliere geldgever van de wereld zijn. Het Britse dagblad City A.M. publiceert in 2019 in de bijlage 'Giving' voor de negende keer een top tien van particuliere weldoeners, waarin de Bill and Melinda Gates Foundation op de eerste plaats staat en de loterijen van Novamedia op de tweede positie uitkomen.

Eerste plaats

Dit jaar publiceert City A.M. ook weer een lijst met de twintig grootste particuliere geldgevers in Europa. Op deze ranglijst zijn wij nummer één, voor de Britse Wellcome Trust. Uit het onderzoek blijkt verder dat Nederlandse donateurs op deze Europese lijst met maar liefst 27 procent van het totaal de tweede plaats innemen

achter Groot-Brittannië, maar voor grote landen als Duitsland en Spanje. Onze loterijen nemen driekwart van die Nederlandse bijdrage voor hun rekening.

Veilig voor de toekomst

We zijn trots op de grote rol die we als fondsenwerver hebben. Talloze

De afdelingen Dataservice zijn het meest internationaal en tellen tien verschillende nationaliteiten. Zes daarvan zijn vertegenwoordigd bij het Goed Geld Gala in Duitsland.

Directielid Sigrid van Aken toont de mondiale top tien 2018/2019 van particuliere geldgevers aan goede doelen met Novamedia/Postcode Lotteries op de tweede plaats.

goededoelenorganisaties kunnen dankzij de steun van de loterijdeelnemers de wereld rechtvaardiger en groener maken. We willen dat die bijdrage ook voor de komende generaties verankerd blijft. Daarom zijn de aandelen van Novamedia, de eigenaar van de merken en loterijformats waaronder de Nationale Postcode Loterij, inmiddels volledig in bezit van de onafhankelijke Stichting de Novamedia Fundatie. De stichting kan deze aandelen niet verkopen en toekomstige opbrengsten kunnen alleen in initiatieven geïnvesteerd worden die bijdragen aan een rechtvaardigere en mooiere wereld. Zo is de maatschappelijke missie voor de toekomst veiliggesteld.

Novamedia

Novamedia is de bedenker en eigenaar van diverse merken en loterijformats, waaronder de Postcode Loterij. Novamedia, een sociale onderneming, richt ook in andere landen Postcode Loterijen op om daar (internationale) organisaties en initiatieven met een ideëel karakter financieel te kunnen steunen. In Zweden heeft Svenska Postkodlotteriet inmiddels 954.352 deelnemers met ruim 1,7 miljoen loten. De jaarlijkse afdracht aan goede doelen is 96,9 miljoen euro. Het aantal begunstigde organisaties is 57. De People's Postcode Lottery in Groot-Brittannië zet ook in 2019 haar groei door. Schotland, Engeland en Wales raken verder bekend met de People's Postcode

People's Postcode Lottery ondersteunt de netwerkorganisatie voor blinden en slechtzienden, de RNIB, in Groot-Brittannië.

Lottery en het aantal loten stijgt met 15 procent. De afdracht neemt toe tot 157,8 miljoen euro, die voornamelijk naar regionale goededoelenorganisaties

WWF Verdens naturfond en SOS-barnebyer delen samen de opbrengst van de Norsk Postkodlotteri.

gaat. Eind 2019 spelen meer dan 3,8 miljoen loten mee in de People's Postcode Lottery. Het succes van de Deutsche Postcode Lotterie zet in het derde jaar van haar bestaan door. De inleg groeit met ruim 88 procent naar 65,1 miljoen euro, waardoor de Duitse loterij 787 projecten van goede doelen kan steunen met 19,5 miljoen euro. Het eerste volle jaar van de Norsk Postkodlotteri verloopt succesvol: eind 2019 spelen er 64.226 deelnemers met 71.808 loten mee. Daarmee kan de jongste telg uit de loterijfamilie ruim 1,8 miljoen euro afdragen aan haar twee goede doelen.

De BankGiro Loterij is aangesloten bij de Association of Charity Lotteries in Europe (ACLEU).

Fondsenwerving in Europa

Om de discussie over kansspelen op Europees niveau te kunnen voeren en het belang van fondsenwerving voor maatschappelijke organisaties te onderstrepen, zijn de Nationale Postcode Loterij, VriendenLoterij en BankGiro Loterij lid van de Association of Charity Lotteries in Europe (ACLEU). Deze in

2008 opgerichte internationale vereniging vertegenwoordigt de belangen van goededoelenloterijen in Europa. Eén van de speerpunten van ACLEU is bekendheid geven aan het model van een loterij als middel om fondsen te werven voor goede doelen. ACLEU streeft ernaar dat fondsenwerving voor goede doelen een expliciete doelstelling van het kansspelbeleid in landen in Europa wordt.

Op de 'Akerdemia' leren kinderen groenten verbouwen en ervaren zo ook waar hun eten vandaan komt. De Deutsche Postcode Lotterie maakt het mede mogelijk.

Hoe is de spierziekte ALS te voorkomen, eerder vast te stellen en te behandelen? Dat zijn de grote onderzoeksvragen die Hjärnfonden (the Swedish Brain Foundation) mede dankzij de Svenska Postkodlotteriet kan oppakken.

Colofon

Uitgave:

BankGiro Loterij N.V.

Druk:

Joh. Enschedé Amsterdam BV

Grafisch ontwerp en illustraties:

Wonderwerk m.m.v.

Woldberg&Wesseling *dm*

Productie en tekst:

De Schepper Campagnes met

medewerking van Jacqueline

Schoenmakers en Más.

Foto's en illustraties:

Het copyright van de foto's berust

bij de culturele partner die erbij

staat, met uitzondering van:

Cover, 7 (r.o.), 8 (r.b., o.),
9 (b., m.), 38 (o.), 40 (r.b.),
41 (r.b., m., o.), 44 (o.): Bastiaan
van Musscher

Binnenzijde omslag voor, 4, 5,
6 (o.), 7 (b., l.o.), 8 (l.b.), 9 (o.),
10, 11, 13 (o.), 14 (b.), 32 (l.o.),
34, 37 (l.o., b.), 39 (m.o.),
40 (l.b., m.b., o.), 41 (l.o.), 42 (b.),
46 (o.), 47 (b.), 48, 50, 51 (l.o.),
53 (r.o.), 59 (o.): Roy Beusker
Fotografie

Pag. 6 (r.b.): Jop Starmans

Pag. 6 (l.), 13 (b.), 36 (b., r.o.),
38 (l.b.), 39 (b., l.o.), 41 (r.m.),
43 (r.b.), 58 (b.): Jurgen Jacob

Lodder

Pag. 12: Geert Friebel

Pag. 14 (o.), 22 (b.), 23: Olivier
Middendorp

Pag. 15 (b.): Angeliek de Jonge

Pag. 16 (b.): Scott Mitchell Leen

Pag. 17: Peluqueria, 1979 c Ouka
Leele

Pag. 18 (r.b.): Jan Klerks

Pag. 19 (r.b.), 31 (r.o.): Marco De
Swart

Pag. 20 (r.): Niki Charitable Art
Foundation, Californië

Pag. 21 (l.): Ruben van Vliet

Pag. 24 (o.), 41 (l.b.): Wendy van
Bree

Pag. 25 (r.): Pictoright Amsterdam

Pag. 27 (l.b.): Albert van der
Weide

Pag. 27 (r.b.): Jongenskostuum,
collectie Zeeuws Museum;

Mannenpak, collectie Zeeuws
Genootschap, collectie Zeeuws
Museum c Pim Top

Pag. 28 (r.b.): Fred Ernst

Pag. 29 (l.b.): Evert Elzinga

Pag. 29 (l.m.): Kossmann De Jong

Pag. 29 (r.b.): Marcel de Buck

Pag. 30: Wim Giebels

Pag. 31 (l.): Humberto Tan

Pag. 31 (r.b.): Jan Vos

Pag. 32 (b.): Bierman Henket

Pag. 33 (m.): Liesbeth Kaldenberg

Pag. 33 (l.o.): Aad Hoogendoorn

Pag. 33 (r.b.), 46 (b.): Bob Awick

Pag. 39 (r.), 42 (o.), 43 (l.b.): Petra
Steenkamer

Pag. 47 (Verlinde, Janzen, Borsato,
Ten Brink): Nick van Ormondt

Pag. 47 (De Lange): Hans Roggen

Pag. 49 (l.): Jacqueline

Schoenmakers

Pag. 49 (b.): Esmée van der Ven

Pag. 49 (r.o.), 51 (r.b.), 53 (b., l.o.):

Suzanne Cordes

Pag. 51 (r.o.): Janine Remiëns

Pag. 52 (o.): Roderick Nijenhuis

Pag. 60 (r.b.): Katharina Kühnel

Pag. 60 (l.o.): Shutterstock

Pag. 60 (r.o.): Lars Nybom

*De uitgever heeft getracht alle bron-
nen van het gebruikte beeldmateriaal
te achterhalen. In een enkel geval
is dat niet gelukt. Rechthebbenden
kunnen zich alsnog in verbinding
stellen met de uitgever. Adres zie
achterzijde.*

Op www.bankgiroloterij.nl vindt
u onder 'OVER' het jaarverslag
online. Hierin staan fragmenten
van televisie-uitzendingen zoals
onze spelshows en documentaires
en links naar onze partners.

*Dit jaarverslag is klimaatneutraal met cradle-to-
cradle inkt gedrukt op FSC-papier met Ecolabel.*

© BankGiro Loterij N.V., Amsterdam 2020

BankGiro Loterij
Beethovenstraat 200
1077 JZ Amsterdam

Postbus 75969
1070 AZ Amsterdam

deelnemers:
telefoon 088 – 020 1030

zakelijke relaties:
telefoon 020 – 573 7474
e-mail secretariaat@bankgiroloterij.nl

www.bankgiroloterij.nl

 @bankgiroloterij
 BankGiro Loterij
 BankGiro Loterij
 bankgiroloterij
 #beleefmeer